

DEBRECENI REFORMÁTUS
HITTUDOMÁNYI
EGYETEM

Intézményi tájékoztató
2023-2024

DEBRECENI REFORMÁTUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM

PEDAGÓGUS SZAKVIZSGA
szakirányú továbbképzési szak

KÉPZÉSI FÜZET

Debreceni Református Hittudományi Egyetem
Felnőttképzési Központ

Debrecen
2023

Tartalomjegyzék

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	2
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	3
TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK	14
FELNÖTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS	15
TANTÁRGYLEÍRÁSOK	17
SZAKDOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK.....	129

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

Az intézmény neve és címe:	Debreceni Református Hittudományi Egyetem 4026 Debrecen, Kálvin tér 16. Telefonszám: 52/518-500
Intézmény azonosító:	FI12746
Központvezető:	Dr. Joó Anikó PhD
Képzésfelelős:	Dr. Molnár-Tamus Viktória PhD
Oktatásszervező:	Szabados Boglárka
A képzés formája:	esti tagozat

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

A pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak képzési és kimeneti követelményei

- 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
- 2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:**
  - magyarul: szakvizsgázott pedagógus
  - angolul: educational specialist
- 3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:**
pedagógusképzés képzési terület
- 4. A felvétel feltételei:**
  - a) Az alábbi alapképzési szakok (korábban főiskolai szintű képzések) valamelyikén szerzett oklevél: tanító, óvodapedagógus, csecsemő- és kisgyermeknevelő, konduktor, gyógypedagógus, vagy tanári oklevél,
  - b) továbbá 3 év szakmai gyakorlat.
- 5. A képzési idő félévekben:** 4 félév
- 6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 120 kredit
- 7. A képzés során elsajátítandó ismeretek, kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben:**

A szakirányú továbbképzési szak képzési célja:

a pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a köznevelésben, napközbeni gyermekellátásban szerzett tapasztalatokra épülően a köznevelés és a napközbeni gyermekellátás rendszerének, intézményrendszerének működésével, hatékony irányításával, fejlesztésével, az oktatás-nevelés-gondozás szabályozásának új követelményeivel és azok gyakorlati alkalmazásával, a pedagógus tevékenységével és az egyéni sajátosságokra érzékeny személyiségformálással kapcsolatos új ismeretek és kompetenciák fejlesztése a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének támogatása érdekében.

A képzés során elsajátítandó ismeretek, kompetenciák:

a) tudása:

A szakirányú továbbképzési szakon végzett hallgató

- tisztában van a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel;
- ismeri szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit, különös tekintettel az önszabályozó tanulás, a differenciált fejlesztés, az adaptív

nevelés-tanítás, az esélyteremtés és az együttnevelés legújabb pedagógiai megoldásaira;

- ismeri a reflektív gyakorlat önfejlesztésben betöltött szerepét, hatékony alkalmazásának eszközeit, eljárásait;
- rendelkezik a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismeretekkel, beleértve a terület legújabb eredményeit is;
- átlátja a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismeri a közneveléssel, a kora gyermekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit;
- érti a korszerű információs és infokommunikációs eszközök pedagógiai alkalmazásának fontosságát, ismeri és aktívan használja a modern kommunikáció tereit, önfejlesztést támogató lehetőségeit;
- érti és használja a neveléstudomány szaknyelvét;
- ismeri a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit;
- ismeri szaktudományában, valamint a neveléstudományban és társtudományokban a megismerés alapelveit, a problémákhoz kötődő feltáró vizsgálatok módszereit; ismeri a gyerekekkel, tanulókkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai alapelveit; rendelkezik a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel.

b) képességei:

A szakirányú továbbképzési szakon végzett hallgató képes

- értelmezni, saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez felhasználni szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit;
- a pedagógiai jelenségek és problémák saját intézményi kontextust is figyelembe vevő kritikus, több szempontú elemzésére;
- pedagógiai tevékenységére és annak eredményeire adekvát és differenciált szakmai szempontok mentén reflektálni, szakmai fejlődést irányítani;
- pedagógus-szerepének, feladatainak és szerepvállalásának újrafogalmazására a folyton változó környezetben;
- alkalmazni a szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit;
- a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók magabiztos használatára, hatékony alkalmazására;
- problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezésére és lebonyolítására;
- a feltáró vizsgálat adatainak elemzésére, eredményeinek értelmezésére a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tétele, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében;
- képes gondolatait koherensen megfogalmazni, képes a szakmai terminológia használatára és rövidebb terjedelmű publikációk elkészítésére, előadások megtartására;
- a tanulás, fejlődés sajátosságainak ismerete alapján az adott gyermeki, tanulói sajátosságok figyelembevételével megfelelő oktatási-nevelési-gondozási feltételek megteremtésére, valamint egyéni tanulási és fejlődési utak támogatására;
- a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási szükségleteinek felismerésére, integrált és inkluzív nevelésének, oktatásának, a befogadó pedagógiai miliő jellemzőinek felismerésére;
- szakmáját meghatározó dokumentumokat és jogszabályokat értelmezni; az intézmény

- szervezeti működésének kritikai elemzésére;
- szakmai közösségeiben az együttműködő tanulásra, fejlesztésre.

Személyes adottságok, készségek, attitűdök:

A szakirányú továbbképzési szakon végzett hallgató attitűdje:

- fontosnak tartja szakmai munkájában a társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák figyelembevételét, és magáévá teszi a méltányosság szemléletét;
- törekszik a széles körű szakmai együttműködésre, a problémahelyzetek nyitott és elemző megközelítésére;
- szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik és elkötelezett a tényeken alapuló szakmai elemzések iránt;
- szakmai felkészültsége és tevékenysége fejlesztése érdekében igénye van a folyamatos önreflexióra, a szakmai önfejlesztésre és megújulásra;
- elkötelezett a folyamatos szakmai fejlődés terén, törekszik a szakmáját, szakterületét érintő kérdések folyamatos követésére, ezért különösen nyitott az új szakmai eredmények megismerésére, munkájában való hasznosítására és azok értékelésére;
- nyitott a tudásmegosztáson alapuló közösségi/szervezeti tanulás iránt, részt vesz a szakmai szervezetek, csoportok tevékenységében;
- elkötelezett intézményének, szakmai közösségének folyamatos fejlesztése mellett, motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal intézményében.

Az ismeretek alkalmazása a gyakorlatban:

A szakirányú továbbképzési szakon végzett hallgató autonómiája és felelőssége:

- reálisan méri fel saját szakmai lehetőségeit és hiányosságait;
- kezdeményező szerepet vállal a jelenségek megértésében, a felelős gondolkodásra ösztönzésben; saját tevékenységeiben, döntéseiben a szakmai szempontokat juttatja érvényre;
- megbízható szakmai partner a különböző együttműködésekben;
- felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Kötelező ismeretkörök: összesen 55 kredit

- Közigazgatási vezetési ismeretek: 4 kredit
Magyarország alkotmányos alapjai, a közigazgatás felépítése és működése, alapvető államháztartási ismeretek, a közigazgatási eljárás szabályai az oktatáshoz-neveléshez-gyermekellátáshoz kapcsolódó ügyekben,
- A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet: 4 kredit
A köznevelési intézmények működése és annak jogi szabályozása, szervezeti kultúra, az intézmény vezetése, intézményszintű tervezés, információáramlás, kommunikáció; innováció és szervezetfejlesztés, az intézmény képének tudatos alakítása.
Az intézmény és környezete: fenntartói jogok és kötelezettségek, (kis)térségi, szakmaközi együttműködés lehetőségei és keretei, a családdal való kapcsolattartás való együttműködés és intézményes formái;
- A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága: 6 kredit

Az eredményesség-hatékonyság-sikeresség mutatói, mérési lehetőségei; mérési-értékelés-ellenőrzési folyamatok a köznevelésben-gyermekellátásban, a pedagógusi munka értékelése, a gyermekek-tanulók fejlődésének, tanulásának nyomon követése és értékelése; a minőségfejlesztés módszerei; a pedagógusi, tanulói és szülői szerveződések; szervezeti tanulás,

- A pedagógus a nevelési-oktatási intézményben: 18 kredit
A pedagógus szerepei, munkatevékenységei; pedagógiai folyamat tervezése, az intézményi feladatok megszervezése, szakmai együttműködés; szakmai önismeret és önreflexió a pedagógiai gyakorlatban; a pedagógusok mentálhigiénéje, konfliktusok és kezelésük; a pedagógus tevékenységét segítő új eljárások, módszerek, technikák; feltáró vizsgálatok tervezése, módszerei.
- Sajátos pedagógiai, pszichológiai ismereteket és módszereket igénylő személyek, illetve csoportok nevelése-oktatása: 21 kredit
Az integráció és szegregáció kérdései: hátrányos megkülönböztetés, az esélyegyenlőség elve, fenntartói megoldások az integrációra, szektorközi együttműködés. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek. A hátrányos helyzetű gyermekek. Egészségnevelés, egészségfejlesztés, mentálhigiéné, drogmegelőzés. Multikulturális nevelés. Az élethosszig tartó tanulás, felnőttoktatás.
- Szabadon választható tárgyak: 2 kredit

Választáson alapuló ismeretkörök: összesen 55 kredit

- Az iskolai oktatás 5-6. évfolyamán a nem szakrendszerű oktatás feladatainak ellátására felkészítés
- Iskolai nevelési és szociálpszichológiai ismeretek
- Az inklúzió pedagógiája
- Iskolai szabadidős programok
- Preventív és korrekatív pedagógia, pszichológia
- A történelem és történettudomány
- Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés
- A lelki, fizikai egészség megőrzésének és fejlesztésének elméleti és gyakorlati kérdései az iskolában
- Zenei munkaképesség-gondozás
- Könyvtár-pedagógia
- Szakképzés, szakképzésfejlesztés
- Diáktanácsadás
- Család- és gyermekvédelem
- Tehetség-gondozás, tehetségfejlesztés
- Tantárgy-pedagógiai kérdések az iskolai gyakorlatban (szakképzettség szerint differenciált szaktudományi és szakmódszertani ismeretek, a tantárgy megjelölésével)
- Gyakorlatvezető óvodapedagógus
- Gyakorlatvezető tanító (a modul felvételének feltétele 5 év általános iskolai gyakorlat)
- Fejlesztő, differenciáló pedagógia
- Mérési-értékelési feladatok
- Oktatási egyenlőtlenségek és korai iskolaelhagyás

9. **A szakdolgozat (portfólió) kreditértéke: 10 kredit**

10. **Képzésfelelős: Dr. Molnár-Tamus Viktória PhD**

Mintatanterv
Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
2023. esti tagozat

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgyfelelős
	<i>Kötelező témacsoportok</i>					K
	Közigazgatási vezetési ismeretek 4 kr					
FPKOZ1	Magyarország alkotmányos alapjai	5+0 k 2				Dr. Eged Alice
FPKOZ2	A közigazgatás felépítése, működése, szabályai	5+0 k 2				Dr. Eged Alice
	A nevelési-oktatási intézmény mint szervezet 4 kr					
FPSZ1	A köznevelési intézmény működése, kapcsolatrendszere	0+5 gyj 2				Dr. Joó Anikó
FPSZ2	Szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés	5+0 k 2				Dr. Joó Anikó
	A nevelési-oktatási intézmény hatékonysága 6 kr					
FPH1	A hatékonyság mutatói, minőségfejlesztés	5+5 gyj 3				Dr. Csillag Andrea
FPH2	A tanulói munka értékelése	5+5 gyj 3				Dr. Molnár-Tamus Viktória
	Pedagógus a nevelési-oktatási intézmény szervezetében 18 kr					
FPP1	A pedagógus szerep és feladatkör	10+0 k 3				Dr. Molnár-Tamus Viktória

FPP2	Szakmai önismeret		0+10 gyj 3			Dr. Kiss János
FPP3	A pedagógusok mentálhigiéneje	0+15 gyj 3				Kathyné Mogyoróssy Anita
FPP4	A pedagógiai folyamat tervezése		10+5 k 4			Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPP5	Konfliktusok és kezelésük		5+5 gyj 3			Kathyné Mogyoróssy Anita
FPP6	Új eljárások, módszerek a pedagógiában	0+5 gyj 2				Dr. Joó Anikó
	Speciális nevelési feladatok 21 kr					
FPSN1	Integráció-szegregáció	10+0 k 5				Erdei Sándor
FPSN2	Multikulturális nevelés		5+5 k 5			Dr. Berek Sándor
FPSN3	Előítéletek és megelőzésük		0+10 gyj 3			Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPSN4	Egészségnevelés, egészségfejlesztés		5+5 k 5			Dr. Pinczés Tamás
FPSN5	Élethosszig tartó tanulás		5+5 gyj 3			Dr. Molnár-Tamus Viktória
	<i>Szabadon választható tárgy 2 kr</i>					SZV
FPSN6	Szabadon választható tárgy		0+5 gyj 2			Dr. Joó Anikó
	<i>Választáson alapuló tanulmányterületek 55 kr</i>				32	23 KV
	Szakedolgozat és konzultáció					K
FPSZAK1	Szakedolgozat és konzultáció 1			gyj 1		Dr. Joó Anikó
FPSZAK2	Szakedolgozat és konzultáció 2				gyj 9	Dr. Joó Anikó
	Össz. óraszám	80	80	80	80	320
	Kredit	27	28	33	32	120

**Preventív és korrekatív pedagógiai pszichológia
- választáson alapuló tanulmányterület –**

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgy-felelős
FPK01	Adaptivitás a pedagógiai gyakorlatban			5+5 k 5		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPK02	Családpedagógia			5+5 gyj 5		Kathyné Mogyoróssy Anita
FPK03	Magatartászavarok			0+10 gyj 4		Vályogos Krisztina
FPK04	Tanulási korlátok			10+5 k 6		Vályogos Krisztina
FPK05	Drogprevenció				5+5 gyj 4	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPK06	A differenciált készségfejlesztés területei			5+5 k 5		Vályogos Krisztina
FPK07	A differenciált tanulásirányítás módszertana			0+25 gyj 7		Dr. Pinczés Tamás
FPK08	Rendszerszemlélet a pedagógiában				10+5 gyj 5	Kelemen Gabriella
FPK09-A	Preventív-korrekatív pedagógiai gyakorlat				0+40 gyj 8	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPKSZ09	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPK10	Gyakorlat-feldolgozó szeminárium				5+5 gyj 4	Kathyné Mogyoróssy Anita
	Össz. óraszám			80	80	160
	Kredit			32	23	55

**Fejlesztő, differenciáló pedagógia
- választáson alapuló tanulmányterület -**

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgy-felelős
FPF01	Sajátos nevelési igényű gyermekek			5+5 gyj 4		Vályogos Krisztina
FPF02	Tanulási nehézségek			5+5 k 5		Vályogos Krisztina
FPF03	Beilleszkedési, magatartási nehézségek			5+5 gyj 4		Vályogos Krisztina
FPF04	Tehetséggondozás				5+5 k 5	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPF05	Fejlesztő játékok				5+5 gyj 3	Kathyné Mogyoróssy Anita
FPF06	Esetelemző csoport				5+5 gyj 4	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPF07	A differenciált készségfejlesztés területei			5+5 k 5		Vályogos Krisztina
FPF08	A differenciált tanulásirányítás módszertana			0+25 gyj 7		Dr. Pinczés Tamás
FPF09	Diagnosztika			0+5 gyj 3		Kathyné Mogyoróssy Anita
FPF10	Tanulásirányítási gyakorlat 1			0+10 gyj 4		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPF11-A	Tanulásirányítási gyakorlat 2				0+45 gyj 9	Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPFSZ11	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Dr. Molnár-Tamus Viktória
	Össz. óraszám			80	80	160
	Kredit			32	23	55

Gyakorlatvezető tanító
- választáson alapuló tanulmányterület –
(A modul felvételének feltétele 5 év általános iskolai gyakorlat)

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgyfelelős
FPGY01	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás			5+10 gyj 6		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPGY02	Kutatásmódszertan				5+10 gyj 5	Dr. Joó Anikó
FPGY03	A gyakorlatvezetés pszichológiája			0+15 gyj 6		Kathyné Mogyoróssy Anita
FPGY04	Tanítói kompetenciák fejlesztése			10+10 k 8		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPGY05	Információs kommunikációs technológiák			10+5 k 6		Dr. Boda István
FPGY06	Reflektivitás, fejlesztésének lehetőségei				5+5 gyj 4	Dr. Csillag Andrea
FPGY07	A gyakorlatvezetés módszerei			5+10 gyj 6		Dr. Pinczés Tamás
FPGY08-A	Gyakorlatvezetési gyakorlat				0+40 gyj 9	Csontos Zoltánné
FPGYSZ08	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Csontos Zoltánné
FPGY09	Szupervízió				0+10 gyj 3	Kathyné Mogyoróssy Anita
	Össz. óraszám			80	80	160
	Kredit			32	23	55

**Gyakorlatvezető óvodapedagógus
- választáson alapuló tanulmányterület -**

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgyfelelős
FPGY01	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás			5+10 gyj 6		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPGY02	Kutatásmódszertan				5+10 gyj 5	Dr. Joó Anikó
FPGY03	A gyakorlatvezetés pszichológiája			0+15 gyj 6		Kathyné Mogyoróssy Anita
FPGY14	Óvodapedagógus kompetenciák fejlesztése			10+10 k 8		Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
FPGY05	Információs kommunikációs technológiák			10+5 k 6		Dr. Boda István
FPGY06	Reflektivitás, fejlesztésének lehetőségei				5+5 gyj 4	Dr. Csillag Andrea
FPGY07	A gyakorlatvezetés módszerei			5+10 gyj 6		Dr. Pinczés Tamás
FPGY18-A	Gyakorlatvezetési gyakorlat				0+40 gyj 9	Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
FPGYSZ18	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
FPGY09	Szupervízió				0+10 gyj 3	Kathyné Mogyoróssy Anita
	Össz. óraszám			80	80	160
	Kredit			32	23	55

**Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés
- választáson alapuló tanulmányterület –**

Kód	Tantárgyak	I.	II.	III.	IV.	Tantárgyfelelős
FPM01	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás			5+10 gyj 6		Dr. Molnár-Tamus Viktória
FPM02	Kutatásmódszertan				5+10 gyj 5	Dr. Joó Anikó
FPM03	A gyakorlatvezetés pszichológiája			0+15 gyj 6		Kathyné Mogyoróssy Anita
FPM04	Tanári kompetenciák fejlesztése			10+10 k 8		Dr. Joó Anikó
FPM05	Információs kommunikációs technológiák			10+5 k 6		Dr. Boda István
FPM06	Reflektivitás, fejlesztésének lehetőségei				5+5 gyj 4	Dr. Csillag Andrea
FPM07	A gyakorlatvezetés módszerei			5+10 gyj 6		Dr. Pinczés Tamás
FPM08-A	Gyakorlatvezetési gyakorlat				0+40 gyj 9	Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
FPMSZ08	Gyakorlatkísérő szeminárium				0+5 gyj 2	Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
FPM09	Szupervízió				0+10 gyj 3	Kathyné Mogyoróssy Anita
	Össz. óraszám			80	80	160
	Kredit			32	23	55

TANULMÁNYI INFORMÁCIÓK

Tanév: 2023/24.

A tanév időbeosztása:

őszi félév:

szorgalmi időszak: 2023. szeptember 4. – december 9.

vizsgaidőszak: 2023. december 11. – 2024. február 9.

tavaszi félév:

szorgalmi időszak: 2024. február 12. – május 17.

vizsgaidőszak: 2024. május 21. – június 28.

Beiratkozás: az első konzultáció alkalmával

Konzultációk: havonta két alkalommal pénteken 13:00-tól, szombaton 9:00-tól.

Ügyintézés helye és ideje: Felnőttképzési Központ fsz. 030.
Hétfőtől csütörtökig 9:00-tól 16:00-ig
Pénteken 9:00-tól 13:00-ig
Telefonszám: 52/518-562
E-mail: felnottkepzes@drhe.hu

Képzési díj: 125.000 Ft/félév

A záróvizsgára való jelentkezés rendje:

Záróvizsgára az bocsátható, aki a képzési program minden előírt követelményét teljesítette. A hallgató a záróvizsgára való jelentkezési szándékát a honlapon elérhető nyomtatványnak a Felnőttképzési Központ által megadott határidőre történő benyújtásával jelzi.

FELNŐTTKÉPZÉSI SZERZŐDÉS (hallgatóknak)

Mely létrejött a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alapján folyó iskolarendszerű szakirányú továbbképzés tárgyában – figyelemmel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény előírásaira is – az 1. pontban megjelölt szerződő felek között az alábbi feltételekkel:

1. Szerződő felek:

Debreceni Református Hittudományi Egyetem (intézményi azonosító: FI12746)
mint képzést végző intézmény

..... (név, születési név) hallgató
.....(születési helye, ideje),
.....(anyja neve),
..... (lakcíme),
mint képzésben részt vevő hallgató, aki .....
alapképzettséggel rendelkezik.

2. A szerződés tárgya: **Pedagógus-szakvizsga** szakirányú továbbképzési szak.

3. A képzés időtartama: ..... félév, kezdő időpontja .....

4. A képzés tanterve: a DRHE által a képzési és kimeneti követelmények szerint kidolgozott és elfogadott tantervi háló és tantárgyi program szerint.

5. A képzés helye: 4026 Debrecen, Kálvin tér 16.

6. A képzés költsége 125.000 Ft/félév, mely magába foglalja a tanulmányi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos összes költséget (vizsgadíj, pótvizsga díj, záróvizsga díj). A képzési díj a hallgatói jogviszony fennállása alatt nem módosul.

A képzés díja 125.000 Ft, azaz egyszázhuszonöt-ezer forint/félév, mely összeget a hallgató az első félévben .....-ig, de legkésőbb a beiratkozástól/registrációtól számított két héten belül köteles a Neptun rendszeren keresztül átutalni a DRHE számlájára.

Ha a hallgató a tanulmányait – bármely okból – abbahagyja, a befizetett képzési díjat nem követelheti vissza.

7. A képzéshez szükséges infrastrukturális feltételeket a DRHE biztosítja, s azokat a hallgató a DRHE szabályzataiban foglaltak szerint jogosult használni.

8. A hallgató hallgatói jogviszonyára, tanulmányi és vizsgaügyeire a DRHE szabályzatai megfelelően vonatkoznak, melyeket köteles betartani. A szabályzat rendelkezéseinek megszegése esetén a DRHE az abban meghatározott jogkövetkezményeket alkalmazza.

9. A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Rendkívüli esetben legfeljebb a foglalkozások 20%-áról való távolmaradás engedélyezése kérelmezhető. Ennek túllépése nem teljesített krediteket von maga után. Az engedéllyel mulasztott tanórák tananyagának, követelményeinek pótlását és annak határidejét az érintett oktató határozza meg.

10. A hallgató jelen szerződés aláírásával igazolja, hogy a képzésről szóló tájékoztatást megkapta.

11. A hallgató a jelen szerződés alapján tudomásul veszi és elfogadja, hogy a képzés befejezését és a vizsga eredményes letételét oklevél dokumentálja.

Az oklevél igazolja, hogy a hallgató a szakirányú továbbképzésben részt vett, vizsgakövetelményeinek eleget téve azt eredményesen elvégezte, és **szakvizsgázott pedagógus** végzettséget szerzett.

Az oklevélre a hallgató az abban foglaltak szerint alapíthatja jogait.

12. Ha a hallgató azzal szegi meg a szerződést, hogy a képzési költséget határidőre nem fizeti meg, a DRHE jogosult a szerződést azonnali hatállyal felmondani. A DRHE szerződésszegése esetén a hallgató a Ptk. szerinti kártérítési igénnyel léphet fel.

13. A hallgató a jogorvoslati jogát az Nftv-ben és a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározottak szerint gyakorolhatja.

Jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben – különösen a szerződő felek szerződésszegésére – a nemzeti felsőoktatási törvény, a felnőttképzésről szóló törvény, valamint a Ptk. idevonatkozó rendelkezései az irányadók.

Debrecen, 20..... napján

.....
rektor

.....
hallgató

TANTÁRGYLEÍRÁSOK

Tárgynév:	Magyarország alkotmányos alapjai
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPKOZ1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Eged Alice
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	2

Oktatás célja:

Az oktatás célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az alkotmányjog alapvető fogalmait, megismerjék az alkotmányosság és a jogállamiság alapelveit, illetve átfogó tudást szerezzenek Magyarország alkotmányos berendezkedésének meghatározó elveiről, a jogforrás rendjéről, valamint a választójog alapvető kérdéseiről. A hallgatók ismerjék a szakmájukat meghatározó jogszabályokat, képesek legyenek a szakmájukat meghatározó dokumentumokat és szabályokat értelmezésére és az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére

Tantárgy tartalma:

Alkotmányos változások Magyarországon. Az Alaptörvény rendszere. Az alkotmányosság alapelvei: népszuverenitás, jogállam, hatalommegosztás, demokrácia, emberi jogok.

Jogforrások. Érvényesség és hatályosság. Jogszabályok, törvények, sarkalatos törvények.

Választási rendszerek. Választások Magyarországon: választójog, választási alapelvek, országgyűlési képviselőválasztások.

Az Országgyűlés hatáskörei és működése. A köztársasági elnök funkciója, hatáskörei, felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése. A Kormány hatáskörei, összetétele és működése. Az Alkotmánybíróság létrejötte, hatáskörei; eljárása; kapcsolata a bíróságokkal.

Az igazságszolgáltatás rendszere és működésének alapelvei, a bírák jogállása

Az alapvető jogok általános kérdései: alanyai, eredete és jelentősége. Az alapjog korlátozás általános és speciális kérdései és alapjogvédelmi mechanizmusok.

A közpénzügyek alkotmányos szabályai, a költségvetési törvény. A gazdálkodás és az ellenőrzés intézményei.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Szóbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom:

1. Petrétei József (2016): Magyarország alkotmányjoga I. Alapvetés, alkotmányos intézmények. Pécs, Kodifikátor Alapítvány, ISBN 978-963-89912-7-0
2. Petrétei József (2014): Magyarország alkotmányjoga II. Államszervezet. Pécs, Kodifikátor Alapítvány, ISBN 978-963-89912-4-9
3. Halmai Gábor–Tóth Gábor Attila (szerk.) (2003): Emberi jogok. Osiris, Budapest, 253-361. o. 527-575. o. ISBN 963 389 304 6

Ajánlott irodalom:

1. Sólyom László (2001): Az alkotmánybíráskodás kezdetei Magyarországon. Osiris, (Osiris tankönyvek, ISSN 1218-9855) ISBN 963 379 896 5
2. Szenté Zoltán (2010): Bevezetés a parlamenti jogba. Atlantisz, Budapest, ISBN 963 9165 02 6
3. Halmai Gábor–Tóth Gábor Attila (szerk.) (2003): Emberi jogok. Osiris, Budapest, 2003. 33-135. o. 363-525. o. ISBN 963 389 304 6

Tárgynév:	A közigazgatás felépítése, működése, szabályai
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPKOZ2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Eged Alice
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	2

Oktatás célja:

Az oktatás célja: a közigazgatás jellemző vonásainak, rendeltetésének, feladatainak, valamint a magyar közigazgatási jog alapintézményeinek bemutatása: Magyarország alkotmányos alapjain belül a végrehajtó hatalom szervezeti struktúrájának és működési szabályainak a megismerése. Az államigazgatási és a helyi önkormányzati igazgatás jogszabályi kereteiben való jogalkalmazói szintű eligazodás.

Kellő jártasság szerzése a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályaiban.

Tantárgy tartalma:

A közigazgatás helye az államhatalmi ágak és az állami szervek rendszerében.

A közigazgatás fogalmi elemei és sajátosságai, intézményrendszere és szervezeti felépítése.

A központi közigazgatási szervek.

A helyi önkormányzatok rendszere: a helyi önkormányzatok fogalma, rendeltetése és jellemzői, felépítése és működése, az önkormányzati feladatellátás rendszere, a helyi közügy fogalma.

A helyi önkormányzatok gazdálkodása, és a központi állami szervek való kapcsolata.

A közigazgatási aktusok. A közigazgatási eljárási jog fogalma és szabályozási rendszerei.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény jellemzői, alapelvei és hatálya.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Szóbeli kollokvium a fent megjelölt témakörökből.

Kötelező irodalom:

1. Balázs István (szerk.) (2015): Magyar közigazgatási Jog. Általános rész. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN: 978-963-318-542-1
2. Árva Zsuzsanna-Balázs István-Barta Attila-Veszprémi Bernadett (2014): Helyi önkormányzatok. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, ISBN: 9789633184585

Ajánlott irodalom:

1. Balázs István (2016): A közigazgatás változásairól Magyarországon és Európában a rendszerváltástól napjainkig. Debreceni Egyetemi Kiadó, ISBN: 9789633186077
2. Veszprémi Bernadett (2015): Az információs társadalom kihívásai és a közigazgatás reakciói. Debreceni Egyetemi Kiadó, ISBN száma: 9789633184844

Tárgynév:	A köznevelési intézmény működése, kapcsolatrendszere
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPSZ1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Ember Sándor
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+5
Kredit:	2

Oktatás célja:

A köznevelés és a napközbeni gyermekellátás rendszerének, intézményrendszerének működésével, hatékony irányításával, fejlesztésével, az oktatás-nevelés-gondozás szabályozásának új követelményeivel kapcsolatos új ismeretek és kompetenciák fejlesztése

A köznevelési intézmény működését, ezen belül a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeivel kapcsolatos ismeretek fejlesztése

A köznevelési intézmény kapcsolatrendszerével, a partneri együttműködés irányjaival és formáival kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése

A szakemberekkel való együttműködés eredményes módjaival, lehetőségeivel kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése

Tantárgy tartalma:

A hazai köznevelési rendszer intézményei, képzési szakaszai

A köznevelési rendszer néhány makro és mikro-szintű változása

A köznevelési és napközbeni gyermekellátást biztosító intézmény működését meghatározó dokumentumok

Speciális feladatot ellátó intézmények

Tanügyigazgatás

Az iskola kapcsolata a köznevelés szereplőivel, más társadalmi intézményekkel

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy az intézmény működését meghatározó dokumentum megadott szempont szerinti írásbeli elemzése

Kötelező irodalom:

1. 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
2. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
3. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (2004): Az iskolák formális és informális működése. In: Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 963 389 672 X. http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop425/2011_0001_520_pszichologia_pedagogusoknak/ch23s02.html (2018. 02. 27.)

Ajánlott irodalom:

1. Bábosik István és mtsai (2006): Az iskolák belső világa. Bölcsész Konzorcium. ISBN 963 9704 63 6 ö ISBN 963 9724 05 x
2. Radó Péter (2017): Az iskola jövője. Noran Libro Kiadó, Budapest. ISBN 978-615-57-6118-8

Tárgynév:	Szervezeti kultúra, szervezetfejlesztés
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPSZ2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Ember Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+0
Kredit:	2

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja a hallgatók felkészítése a pedagógus munkakörök, illetve az intézményekhez kapcsolódó speciális feladatok ellátására,

A közoktatás rendszerének, intézményrendszerének megismerése

A közoktatási intézmény szervezeti struktúrájának megismerése, a szervezeti kultúra értelmezése

Az intézmény szervezeti működésének kritikus elemzése

A szervezeti kultúra fejlesztésének előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretek és kompetenciák megalapozása

Tantárgy tartalma:

Bevezetés a szervezetelméletbe, szervezeti modellek

A köznevelési intézmény mint szervezet

A köznevelési intézmény környezete, szervezeti kultúra, intézményi arculattervezés, az intézményi vezetése, intézményszintű tervezés, kommunikáció, innováció és szervezetfejlesztés

A pedagógus a köznevelési intézmény szervezetében

A pedagógus szerepei, feladatkörei, szakmai tevékenységei a köznevelési rendszerben

A pedagógus önismereti, önértékelési, önfejlesztési módszerei, konfliktuskezelés, mentálhigiéné

Az oktatási folyamat tervezése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kollokvium alapvető szakirodalmi tájékozottságot feltételező tételszerű számonkérés

Kötelező irodalom:

1. Báthory Zoltán (2005): Az innováció helye a közoktatásban. In. Pedagógiai Műhely 30. 2. 12. 15.
2. Mogyorósi Zsolt - Virág Irén (2015): Iskola a társadalomban – az iskola társadalmá. Líceum Kiadó, Eger. ISBN 978-615-5509-76-6
3. Szabó Mária (2008): Pedagógiai fejlesztések módszertani ötlettára. Budapest, OFI

Ajánlott irodalom:

1. Bakacsi Gyula (2003): Szervezeti magatartás és vezetés. Aula Kiadó, Budapest.
ISBN: 9789639585492
2. Békési Kálmán (2008): Innováció és intézményvezetés.
<http://ofi.hu/tudastar/bekesi-kalman-innovacio> (2018. 02. 27.)
3. Havas Péter (2003): A pedagógiai rendszerek fejlesztése.
<http://ofi.hu/tudastar/pedagogiai-rendszerek-5037505> (2018. 02. 27.)

Tárgynév:	A hatékonyság mutatói, minőségfejlesztés
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPH1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Csillag Andrea
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit	3

Oktatás célja:

A hallgatók előzetes intézményi tapasztalataira támaszkodva, korszerű, speciális ismeretek nyújtása és szemléletformálás, mely által a végzett hallgató képes intézményének érdekeit felismerni, intézményét hatékonyan vezetni értő figyelem, empátia és tolerancia gyakorlásával, valamint intézményének pedagógiai hatékonyságát növelni, valamint

- rendelkezik a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismeretekkel, beleértve a terület legújabb eredményeit is
- ismeri a szaktudományában, valamint a neveléstudományban és társtudományaiiban a megismerés alapelveit, a problémákhoz kötődő feltáró vizsgálatok módszereit
- ismeri a gyerekekkel, tanulókkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai alapelveit
- képes értelmezni, saját intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez felhasználni szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit
- képes pedagógiai tevékenységére és annak eredményeire adekvát és differenciált szakmai szempontok mentén reflektálni, szakmai fejlődését irányítani
- képes a feltáró vizsgálat adatainak elemzésére, eredményeinek értelmezésére a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tétele, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében
- képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére, és szakmai közösségeiben az együttműködő tanulásra és fejlesztésre
- szakmailag megalapozott kritikai szemlélettel rendelkezik és elkötelezett a tényeken alapuló szakmai elemzések iránt
- elkötelezett intézményének, szakmai közösségének folyamatos fejlesztése mellett, motivált, kezdeményező innovatív fejlesztésekben, kezdeményező szerepet vállal intézményében
- felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért

Tantárgy tartalma:

Az eredményesség, hatékonyság, méltányosság és minőség értelmezése, kapcsolatai

Hatékonysági, eredményességi mutatók és vizsgálatuk

Hatékony munkakörtervezés

Minőségellenőrzési jellemzők, jogszabályok

Minősítések készítése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgatók a kurzus során szóbeli és írásbeli számonkérésen bizonyítják, hogy

- értik hatékonyság, eredményesség fogalmait
- tapasztalatot szereztek az eredményesség vizsgálatában
- tudnak aktívan részt venni mérési feladatok megoldásában
- képesek közreműködni szakmai és törvényességi ellenőrzésekben
- értik és ismerik a minőségi munka jellemzőit
- képesek minősítések készítésére, munkacsoporti részvételre
- motiváltak a kapcsolódó szakirodalom megismerésére, követésére

Kötelező irodalom:

1. Benedek István: Az intézményi hatékonyság és a szervezetfejlesztés kérdései
2. Cs. Nagy Gábor, Márkus Edina, Pecsénye Éva, Szűcs Edit, Schmidt Anna (2015): A nevelési-oktatási intézmények hatékonysága, az integráció kérdései. (Szaktárnet-Könyvek 3.) Debrecen: Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ, ISBN 978-963-473-858-9
http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/nevelesi_oktatasi_intezmenyek_hatekonysaga.pdf
3. Dr. Benedek István (1999): Az intézményvezetés négy tétele. (Vezetésfejlesztés, személyzetfejlesztés, szervezetfejlesztés, minőségfejlesztés.) Budapest: Okker Kiadó, ISBN 963-922-813-3

Ajánlott irodalom:

1. Benedek István: A professzionális intézményvezetés alapjai, RAABE kiadó, Budapest
2. Dr. Benedek István (2011): Minőségirányítás, minőségfejlesztés. Felelős szerkesztő: Dr. Kalicz Éva. BME közoktatási vezető szakirányú továbbképzés tananyaga. Budapest, 2011.
3. Dr. Benedek István (2012): A köznevelési intézmény hatékonysága. (Digitális tananyag) Felelős szerkesztő: Dr. Kalicz Éva. BME közoktatási vezető szakirányú továbbképzés tananyaga. Budapest
4. Cseh Györgyi: Intézményértékelés – szervezetfejlesztés
<http://regi.ofi.hu/okoiskola/vezetokepzes/tovabbkepzesi-segedanyag-090515>

Tárgynév:	A tanulói munka értékelése
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPH2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg az általa tanított tantárgy értékelési specifikumait; tudja a saját maga által kialakított értékelési mechanizmusokat elemezni és azok mellett érvelni, valamint formáljon véleményt az értékeléssel kapcsolatban megjelenő szakirodalmakról! Legyen képes elemezni az ellenőrzés és értékelés pedagógiai elméletét és az iskolai munka során alkalmazott gyakorlatát több szempontból! Tudja alkalmazni előzetes ismereteit, rendszerezni az alapfogalmakat, valamint legyen képes áttekinteni a fontosabb értékelési formákat a pedagógiában! Értse a korszerű információs és infokommunikációs eszközök pedagógiai értékelésben történő alkalmazásának fontosságát!

Tantárgy tartalma:

Az iskolai tanulás értékelésének pedagógiai aspektusai.
Az értékelést befolyásoló tényezők.
Az értékelés típusai, pedagógiai szempontjai.
A mérés és értékelés kapcsolata.
A tanulói teljesítmények mérése digitális környezetben.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul**, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.

Kötelező irodalom:

1. Buda András (2011): Értékelési filozófiák és pedagógiai mérés. RE-PE-T-HA-KÖNYVEK. (Sorozatszerk.: Chrappán Magdolna). Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen
https://www.researchgate.net/publication/309619743_Ertekelesi_filozofiak_es_pedagogiai_meres
2. Fazekas Károly – Köllő János – Varga Júlia (szerk.) (2008): Zöld könyv a magyar közoktatás megújításáért. Ecostat, Budapest, ISBN 978-963-235-186-5
<http://mek.oszk.hu/08200/08222/08222.pdf>
3. Ranschburg Ágnes (2004): Az iskolák értékelési – mérési gyakorlata és a kompetenciák. Új Pedagógiai Szemle, március.
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00080/2004-03-ta-Ranschburg-Iskolak.html>

Ajánlott irodalom:

1. Beszédes Nimród Attila (2008): Az előzetes tudásmérés módszertani kérdései. In Zachár László (szerk): Tanár – továbbképzési füzetek VII. Elméleti és gyakorlati fejlesztések. NSZFI NFT, Budapest
site.nive.hu/hefop351/ttk/download.php?filename=6_kotet_b5.pdf
2. Csapó Benő: A formális és nem formális tanulás során szerzett tudás integrálása. Iskolakultúra 2006/2. <http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/2006/2/iskolakultura2006-2.pdf>
3. Országos Kompetenciamérés skálái
www.kir.hu/okmfit www.kompetenciameres.hu/letoltheto.php

Tárgynév:	A pedagógus szerep és feladatkör
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPP1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit	3

Oktatás célja:

A hallgató rendelkezzen - előzetes tanulmányaira támaszkodva - korszerű, speciális ismeretekre építő pedagógiai szemlélettel, ennek megfelelő megalapozottságú attitűddel tanítványainak irányában! Kellő értő figyelem, empátia és tolerancia jellemezze. Legyen képes a gyermekek alapos megismerésére és optimális fejlesztésére, nevelésére és ösztönzésére, a velük való hatékony kommunikáció gyakorlására! Ehhez ismerje és aktívan használja a modern kommunikáció tereit! Tudja pedagógiai hatékonyságát speciális irányokban is fokozni! Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel, valamint törekedjen pedagógus-szerepének, feladatainak és szerepvállalásának újrafogalmazására a folyton változó környezetben. Ismerje meg a pedagógus szerepek és feladatkör fogalmköréhez kapcsolódó általános és szakma-specifikus fogalmakat! Legyen képes ezeket helyesen használni, összefüggéseiket látni és láttatni! Nevezze meg és indokolja a közelmúltban történt szerepváltozásokat! Törekedjen minden gyermek személyiségének pozitív elfogadására! Olvasson speciális irányú szakirodalmat és végezzen megfigyeléseket, esetelemzéseket, ehhez pedig ismerje a gyerekekkel, tanulókkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai alapelveit!

Tantárgy tartalma:

A pedagógiai hatékonyság összetevői.
A kedvelt, eredményes pedagógus jellemzői.
Alapvető személyiségvonások, alapképességek.
A pedagógiai képességek.
A pedagógiai tudás szintjei és típusai.
A gyakorlati készségek.
Pedagógiai döntések.
A reflektív tanár.
Az eredményes tanár-diák viszony modellje.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Kraiciné Szokoly Mária (2008): Pedagógus-andragógus szerepek és kompetenciák az ezredfordulón. In: Andragógiai ismeretek. „Korszerű felnőttképzési módszerek kidolgozása és alkalmazása”. HEFOP 3.5.1. Tanár-továbbképzési Füzetek, Budapest, 295-328.
2. Polonkai Mária (szerk.) (2011): Pedagógusszerepek a tehetséggondozásban. http://tehetseg.hu/sites/default/files/konyvek/geniusz_40_net.pdf
3. Tomasovszky Edit (2013): Pedagógusi kompetenciák, avagy milyen a jó tanár? <http://www.tomacolor.hu/jotanmar.pdf>

Ajánlott irodalom:

1. Gordon, Thomas (2010): T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése, Gordon könyvek, Budapest, ISBN 9789639766037
2. Vidékiné Reményi Judit (2009): A felnőttoktató megváltozott szerepei. In: Henczi Lajos (szerk.): A felnőttoktató. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 438-439. ISBN 9789631967982
3. Tamusné Molnár Viktória (2011): Pedagógus-andragógus szerepek és változásai. HURO Hallgatói segédanyag. KFRTKF. Debrecen

Tárgynév:	Szakmai önismeret
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPP2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

Szakmai önismereti készségek feltárása, megerősítése, fejlesztése és tudatosítása kiscsoportos tréning keretében

Az önkontroll és az önfejlesztési igény fokozása

A reflektív gyakorlat önfejlesztésben betöltött szerepének felismertetése: önreflexió.

Az egyéni szakmai fejlődési irány felvázolása

Tantárgy tartalma:

Csoportszerveződés, a felszín megmutatása

„Itt és most” érzések kifejezése és felvállalása

Bizalmi légkör / érzelmi intelligencia: motiváció, empátia/

A felszín széttörése, személyes érintettség

Szakmai önismeretünk idősíkjai

Énkép, önismeret, önkontroll, asszertivitás

Önmagunk és mások elfogadása

Pályakép, pályaszocializáció – fázisok és megvalósítási szintek

Önreflexió, egyéni Swot-analízis

Szakmai jövőkép, önprognózis

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele aktív, elfogadó és támogató részvétel a foglalkozásokon, Swot-analízis készítése

Kötelező irodalom:

1. Pálhegyi Ferenc – Schwengeler, Bruno (1996): Egészséges önértékelés. Mennyit érek? Ethos Kft., Budapest. ISBN: 0559001159748
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2004): Önismereti tükör. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 963-9396-88-5
3. Rudas János (1990): Delfi örökösei. Gondolat Kk. Bp. ISBN 9786155443480

Ajánlott irodalom:

1. Buda Béla (1980): Az empátia –a beleélés lélektana. Gondolat Kk. Bp. ISBN 9630432102
2. Koncz István (1994): Önfejlesztés és kommunikációs készségfejlesztés. KLTE Kiadói Bizottsága, Debrecen.

Tárgynév:	A pedagógusok mentálhigiénéje
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPP3
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15
Kredit:	3

Oktatás célja:

A tárgy célja a pedagógus saját személyiségének, önismeretének erősítése, a pedagógus-szerepek tudatosítása, a kiégés megelőzése.

A megszerzett elméleti ismeretek és az elsajátított stratégiák segítségével a résztvevőkben olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek javítják oktató-nevelő munkájának hatékonyságát, emberi-szakmai felelősségvállalását, kollegiális együttműködését

Tantárgy tartalma:

Az iskolai mentálhigiéné alapjai

A mentális állapotot befolyásoló hatások

A pedagóguspálya veszélyei, a kiégés jelensége

A pályakezdő pedagógusok mentálhigiénéje

Egyéni utak keresése a megoldásra: relaxáció, iskolán kívüli szabadidős tevékenységek

Megoldási javaslatok lelki egészségünk védelmére: a legfontosabb mechanizmusok -

autonómia - módszertani szabadság - jó légkör - támogató, együttműködő attitűd

Mentálhigiéné szolgáltatások, mentálhigiéné konzultáció, esetmegbeszélés, konfliktuspedagógiai tréning, műhelymunka

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a foglalkozásokon való aktív részvétel, tréning-, gyűjtő- és projektmunka végzése

Kötelező irodalom:

1. Bagdy Emőke (szerk.)(1999): Mentálhigiéné. Elmélet, gyakorlat, képzés, kutatás. Animula, Budapest. ISBN: 9634081711
2. Kézdi Balázs (szerk.)(2000): Iskolai mentálhigiéné. Pannónia könyvek, Pro Pannónia, Pécs. ISBN: 9639079170

Ajánlott irodalom:

1. Hajduska Marianna (2015): Krízislélektan. ELTE Eötvös Kiadó Kft., Budapest. ISBN 89634639824
2. Vidáné Nagy Emese (szerk.)(1999): A mentálhigiéné alapjai. Szöveggyűjtemény. KFRTKF, Debrecen

Tárgynév:	A pedagógiai folyamat tervezése
Félév:	2.. félév
Tárgykód:	FPP4
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg az iskolai pedagógiai program sajátosságait, amely mint stratégiai program az iskola képzési ciklusára meghatározza a tanítás-tanulás folyamatának helyi pedagógiai elveit, tanterveit, gyakorlatát és a működési feltételeket! Kövesse végig és értelmezze a nevelőtestület által létrehozott és elfogadott, a fenntartó által jóváhagyott szakmai alapidokumentum megalkotásának folyamatát! Legyen képes egy érvényes pedagógiai program szakszerű elemzésére, bemutatására, valamint pedagógiai jelenségek és problémák saját intézményi kontextust is figyelembe vevő kritikus, több szempontú elemzésére! Rendelkezzen a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismeretekkel, beleértve a terület legújabb eredményeit is!

Tantárgy tartalma:

A pedagógiai programról általában.

A fenntartó szerepe.

A Helyi Pedagógiai Program tartalma.

Kiemelten: Nevelési program, Helyi tanterv, Szakmai program.

Külső környezeti tényezők figyelembevétel.

Kapcsolatok, szubjektív pedagógiai feltételek.

Objektív iskolai adottságok.

A tanulók egyéni képességei, készségei, motivációi, eredményei.

Az iskolai hagyományrendszer.

A kliensi csoportok rendszere.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Bárdossy Ildikó (2002): A curriculumfejlesztés alapkérdései. Távoktatási tananyag pedagógusok és pedagógusjelöltek számára a curriculumfejlesztés alapkérdéseinek tanulmányozásához és megoldási lehetőségeinek kipróbálásához. PTE Tanárképző Intézet, Pedagógia Tanszék – UNESCO Tanárképző Portál. ELTE, Pécs – Budapest <http://mek.oszk.hu/15600/15612/html/hefop05vakc.htm>

2. Cseh Györgyi, Gál Ferenc, Halász Gábor, Horn Gábor, Szabó Mária, Szüdi János (1997): Önfelkészítő iskolák. Soros oktatási füzetek. Soros Alapítvány, Budapest, ISBN 963 9049 01 8
<http://kka.hu/soros/kiadvany.nsf/daac63da410d1454c1256e320071a9a1/531d10bfac9a713cc1256e4b005e52a5?OpenDocument>
3. Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (1996): A helyi tanterv készítésétől a tanítási óráig.
Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest, ISBN 9637156399, 9789637156397

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván – Kimmel Magdolna (2009): A portfólió. Gondolat, Budapest, ISBN 9789636931209
2. Gönczöl Enikő – Vass Vilmos (2004): Az oktatási programok fejlesztése.
<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00085/2004-10-ta-Tobbek-Oktatasi.html>
3. Hunyady Györgyné – M. Nádasi Mária (2014): Az iskolakép változatai és változásai.
http://www.eltereader.hu/media/2014/06/Hunyady_Nadasi_Az-iskolakep_READER.pdf

Tárgynév:	Konfliktusok és kezelésük
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPP5
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A konfliktusok felismeréséhez és a hatékony konfliktuskezeléshez szükséges pszichológiai ismeretek aktualizálása, korszerűsítése, bővítése

A konfliktuskezelési módszerek alkalmazásához szükséges jártasságok megalapozása

A konfliktusok saját intézményi kontextust is figyelembe vevő több szempontú elemzése

A megoldás elővátelezésében a szakmai együttműködés lehetőségének felkutatása

Tantárgy tartalma:

A konfliktus fogalma

A konfliktus megközelítési módjai, szerepük az ember, szervezet, csoport életében

Iskolai konfliktusok

Én és a konfliktus

Konfliktuskezelés, alternatív konfliktuskezelési módszerek

A mediáció fogalma, módszere

Mediáció a gyakorlatban

Számonkérési és értékelési rendszere:

A tárgy oktatása elméleti ismeretek elsajátítását és gyakorlati alkalmazását feltételezi, ezek adekvát voltáról konfliktuskezelési teszt és konfliktus-elemzés révén számolnak be a hallgatók

Kötelező irodalom:

1. Lovass Zsuzsa – Herczog Mária (1999): Mediáció avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN 963-564-590-2
2. Szekszárdi Júlia (2002): Konfliktusok pedagógiája. Könyvmíves, Veszprém. ISBN: 9639220841

Ajánlott irodalom:

1. Herczog Mária (szerk.) (2002): Együtt vagy külön. KJK Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest. ISBN: 9632246403

Tárgynév:	Új eljárások, módszerek a pedagógiában
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPP6
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+5
Kredit:	2

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja az új pedagógiai módszerekkel, eljárásokkal kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének támogatása érdekében

Az egyéni sajátosságokra érzékeny, a személyiség fejlődését segítő tanítás- és tanulás-szervezéssel kapcsolatos új ismeretek és kompetenciák fejlesztése

A magas motivációt biztosító, a kreativitás fejlődését támogató módszerek megismerése

A korszerű információs és infokommunikációs eszközök pedagógiai alkalmazásával kapcsolatos ismeretek és kompetenciák fejlesztése

Tantárgy tartalma:

Tanulók közötti különbségek

Bevezetés a jelenség alapú tanítás- és tanulás-szervezésbe

Bevezetés a jelenség alapú tudásszervezésbe hiperszövegek kialakításán keresztül

Bevezetés a kreatív írás-tanítás módszereibe

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele

Kötelező irodalom:

1. Samu Ágnes (2004): Kreatív írás. Holnap Kiadó, Budapest. ISBN: 978-963-3490-32-7
2. Suehring, Steven; Valade, Janet (2014): PHP, MySQL, JavaScript és HTML5. Panem Kiadó, Budapest. ISBN: 9786155186226

Ajánlott irodalom:

1. de Bono Edward (2009): A kreatív elme – 62 gyakorlat a kreativitás növelésére. HVG Könyvek, Budapest. ISBN: 9789639686762
2. Márton András és mtsai (2006): 101 ötlet innovatív tanároknak. Jedlik Oktatási Stúdió Bt. ISBN: 963-870-000-9

Tárgynév:	Integráció-szegregáció
Félév:	1. félév
Tárgykód:	FPSN1
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Erdei Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+0
Kredit:	5

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának sajátosságait; az iskolázottsági mutatókat, a kudarcos iskolai pályafutások okait. Ismerje a magyarországi különböző szegregált csoportokba és rétegeibe tartozó gyermekek otthoni szocializációnak jellemző vonásait, annak okait és következményeit, a szegregált oktatás okait, jellemzőit, következményeit. Legyen tisztában az inklúzió fogalmával és gyakorlatával – hazai és nemzetközi tapasztalataival. Ismerje az inkluzív, befogadó oktatás, nevelés módszertanát; a működő és elsajátítható hazai és külföldi gyakorlatokat.

Legyen képes az oktatási, nevelési, fejlesztési célokat az inklúzió módszertanának megfelelően átlátni, kidolgozni és megvalósítani, sikeresen és eredményesen oktatni, nevelni hátrányos helyzetű tanítványait. Törekedjen az iskolai lemorzsolódás, iskolai agresszió, kölcsönös előítéletes viselkedés csökkentésére, ill. megakadályozására. Alkalmazza az inkluzív pedagógia különféle módszereit.

Tantárgy tartalma:

Társadalmi mobilitás és az iskola.

PISA vizsgálatok – oktatás, iskolák, módszertan.

Sikerek és kudarcok a cigány/roma gyermekek oktatásában. Okok és következmények.

Integrált és szegregált oktatás; tapasztalatok, törvényi szabályozások.

Családi szocializáció és iskolai, társadalmi elvárások.

Az inklúzió fogalma, gyakorlata, az integratív pedagógia módszertana.

Esélyegyenlőség és inklúzió.

Hátrányos helyzetű gyermekek az iskolában; az oktatás módszerei, a tanulás-tanítás folyamata.

A Komplex Instrukciós Módszer.

Asszimiláció, integráció, inklúzió

A rideg integráció – okai, típusai és következményei

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli vizsga (kollokvium)

Kötelező irodalom:

1. Elliot Aronson (2009): Columbine után (Az iskolai erőszak szociálpszichológiája. ABOVO Kiadó, Budapest ISBN: 9789639378728
2. K. Nagy Emese (2012): Több mint csoportmunka. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN: 9789631972832
http://komplexinstrukcio.hu/files/Tobb_mint_csoportmunka.pdf
3. Varga Aranka (2015): Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában In: Varga Aranka szerk.: A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék WHSZ Pécs 241-271. p. ISBN: 978-963-642-805-1
<http://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Ajánlott irodalom:

1. Arató Ferenc-Varga Aranka (2006): Együtt-tanulók kézikönyve – Bevezetés a kooperatív tanulásszervezés rejtelmeibe. PTE BTK Romológia és Nevelésszociológia Tanszék Pécs ISSN 1789-2619 ISBN 978-963-9795-00-6
2. Takács Valéria (2008): A kód. in Kooperatív tanulásszervezés az integráció szolgálatában. Arató Ferenc szerk. Budapest: Educatio Társ. Szolg. Kht. 13-16. ISBN: 978 963 9795 37 2
3. Vojnitsné Kereszty Zsuzsa – Kókayné Lányi Marietta (2008): Könyv a differenciálásról máshonnan – máshogyan – együtt. Kézikönyv az 1-6. évfolyamon tanítók számára. Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság, Budapest ISBN: 978-963-9795-36-5 ISSN: 1789-2619

Tárgynév:	Multikulturális nevelés
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPSN2
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Berek Sándor
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A hallgató ismerje a sokszínű társadalom és az iskolai nevelés összefüggéseit, a társadalmi kirekesztődés ellen ható pedagógiai törekvéseket, azok hazai és nemzetközi gyakorlatát, módszereit. Rendelkezzen az interkulturális pedagógiai módszerek, folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges ismeretekkel. Legyen képes a sajátos nevelési igényű, eltérő kultúrából érkező tanulók szükségleteinek felismerésére, integrált és inkluzív nevelésének, oktatásának, a befogadó pedagógiai millió jellemzőinek felismerésére és a saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez felhasználni a multikulturális szemlélet, az interkulturális oktatás, nevelés eredményeit, legújabb módszereit. Legyen képes sikeresen nevelni, oktatni az eltérő szociokulturális környezetből származó tanulókat.

Tantárgy tartalma:

Kultúra, szubkultúra, kisebbségi kultúra

Kultúra, szocializáció a hazai cigány/roma családokban, közösségekben; az eltérő szocializáció okai, következményei

A cigány/roma népesség mai iskolázottsági mutatói.

Társadalmi mobilitás és az iskola.

A multikulturális nevelés fogalma, tartalma, módszertana

Multikulturális társadalom – interkulturális oktatás

PISA vizsgálatok – oktatás, iskolák, módszertan.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Írásbeli vizsga (kollokvium)

Kötelező irodalom:

1. Cs. Czachesz Erzsébet (1998): Multikulturális nevelés. Szöveggyűjtemény tanító-és tanár szakos hallgatók számára. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged ISBN: 963-697-226-5
2. Fehérvári Anikó (2015): Társadalmi mobilitás és az iskola. In: Varga Aranka szerk.: A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék WHSZ Pécs, 183-209. p. ISBN: 978-963-642-805-1 <http://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>
3. Hans H. Reich (2008): Interkulturális nevelés – helyzetelemzés. In: Torgyik Judit szerk.: Multikulturális tartalmak a pedagógiában. Educatio Társadalmi Szolgáltató KHT. Budapest, 55-73. p. ISSN: 1789-2619 ISBN: 978-963-9795-01-03 <https://www.slideshare.net/Szilbee/multikulturalis-neveles-interkulturalis-tartalmak1>

Ajánlott irodalom:

1. Daniel U. Levine-Lawrence W. Lezotte (2008): A hatékony iskolák vizsgálata In: Torgyik Judit szerk.: Multikulturális tartalmak a pedagógiában. Educatio Társadalmi Szolgáltató KHT. Budapest, 141-179. p. ISSN: 1789-2619 ISBN: 978-963-9795-01-03 <https://www.slideshare.net/Szilbee/multikulturalis-neveles-interkulturalis-tartalmak1>
2. Mikael Luciak (2008): Az etnikai kisebbségek iskoláztatása és az interkulturális nevelés: a legújabb tendenciák összehasonlítása a régi és az új EU-tagállamokban. In: Torgyik Judit szerk.: Multikulturális tartalmak a pedagógiában. Educatio Társadalmi Szolgáltató KHT. Budapest, 73-81. p. ISSN: 1789-2619 ISBN: 978-963-9795-01-03 <https://www.slideshare.net/Szilbee/multikulturalis-neveles-interkulturalis-tartalmak1>
3. Varga Aranka (2015): Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában In: Varga Aranka szerk.: A nevelésszociológia alapjai. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék WHSZ Pécs 241-271. p. ISBN: 978-963-642-805-1 <http://mek.oszk.hu/14500/14566/14566.pdf>

Tárgynév:	Előítételek és megelőzésük
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPSN3
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

Olyan pszichológiai műveltség megalapozása, amely képessé teszi a hallgatókat a személyközi kapcsolatok jelenségeinek és azok összetevőinek a felismerésére, megértésére

A társadalmi egyenlőtlenségekből fakadó problémák elemző megközelítése révén a szociális érzékenység formálása

A hallgatók hozzásegítése az előítéletes megnyilvánulás felismeréséhez, kezeléséhez, megelőzéséhez

A kritikai szemléletmód és a szakmai önreflexió képességének megalapozása, erősítése, a méltányosság szemléletének elsajátíttatása, saját szakmai közösségben való terjesztése

Tantárgy tartalma:

A társas viselkedés fogalomrendszere

A személypercepció mechanizmusai

A társadalmi egyenlőtlenség megnyilvánulásai - sztereotípiák és előítéletek

Az előítéletes személyiség és magatartás, magyarázóelméletek

Empátia, tolerancia – asszertivitás

Az előítéletek elleni küzdelem

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele különböző előítélet-tárgyak bemutatása, az ellenük való küzdelem jó iskolai gyakorlatainak gyűjtése – prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Allport, Gordon (1999): Az előítélet. Osiris Könyvkiadó, Budapest. ISBN 9633794323
2. Pinczésné Palásthy Ildikó - Kathyné Mogyoróssy Anita (2011): A nevelés szociálpszichológiája. RE-PE-T-HA-Könyvek, DE TEK, Debrecen. ISBN 978-9634734802
3. Forgas, Joseph (1989): A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN: 9639137243

Ajánlott irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.) (1999): Pszichológiai szöveggyűjtemény. Szociálpszichológia. KFRTKF. Debrecen. –
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (szerk.) (2002): Személyiség- és csoportvizsgálati módszerek. KFRTKF. Debrecen. -

Tárgynév:	Egészségnevelés, egészségfejlesztés
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPSN4
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

Az egészségnevelés és egészségfejlesztés elméleti ismeretei mellett ismerje az egészségfejlesztés szinterei közül az iskola egészségfejlesztő szerepét. Legyen tisztában a fiatalok nézve a legveszélyesebb veszélyforrásokkal és azok egészségfejlesztő protektív lehetőségeiről. A problémákra orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezésére és lebonyolítására legyen képes. Gondolatait tudja koherensen megfogalmazni, és rövidebb terjedelmű előadásával a gyermekeket informálni az egészséges életmód jelentőségéről.

Tantárgy tartalma:

Magyarország gyermekpopulációjának egészségi állapota.

Káros szenvedélyek serdülőkorban.

Táplálkozási alapismeretek.

A gyermekeket körülvevő környezet és azok az egészségre gyakorolt hatása.

Az iskolai környezet szerepe az egészségnevelés, egészségfejlesztés területén.

Az egészséges életmód jelentősége a serdülőkorban.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Iskolai egészségnevelési, egészségfejlesztési program elkészítése és annak megvédése (PPT).

Kötelező irodalom:

1. Hidvégi Péter - Kopkáné Plachy Judit - Müller Anetta (2015): Az egészséges életmód. EKF Líceum Kiadó, Eger. ISBN 978-615-5297-32-8.
2. Pikó Bettina (2006): Ifjúság, káros szenvedélyek és egészség a modern társadalomban. L'Harmattan Kiadó, Budapest. ISBN: 9789637343575
3. Makara Péter (2007): Mentális egészségfejlesztési stratégia pozitív egészségfejlesztés és primer prevenció. Országos Egészségfejlesztési Intézet. ISBN: 978-96-87598-2-5

Ajánlott irodalom:

1. Buda Béla (szerk.) (2002): Drogok, drogprevenció, ifjúsági problémák, intézményi szerepzavarok. Nemzeti Drogmegelőzési Intézet, Budapest Nemzeti drogstratégiája. www.drogstrategia.hu
2. Kiss Judit és Gábor Edina (2007): Mentális egészség és rizikómagatartásformák összefüggései serdülőkorúak körében. Országos Egészségfejlesztési Intézet www.oefi.hu/szerhasznalat_2007_1.pdf
3. Boros Julianna (2005): Egészségmagatartás, Országos Epidemiológiai Központ, Országos Lakossági Egészségfelmérés.

Tárgynév:	Élethosszig tartó tanulás
Félév:	2. félév
Tárgykód:	FPSN5
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg a felnőttképzés alapjait, az andragógia mint tudomány tárgyát, a felnőttképzés alapfogalmait és történeti fejlődését! Legyen tisztában a felnőttkor és a felnőtt tanulók jellemzőivel, az andragógia pedagógiai és pszichológiai aspektusaival. Alakuljon ki felnőttoktatási szemlélete a felnőttképzési alapelvek és szabályok elsajátításán keresztül!

Legyen tisztában a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia, az andragógia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Alkalmazza az andragógiai szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit! Legyen tudatában az élethosszig tartó tanulás fontosságának és jelentőségének korunk gazdasági és társadalmi életében!

Tantárgy tartalma:

Az andragógia tudományának fogalma, tárgya, területei és részterületei.

Önnevelés, önképzés, önművelés. A tanulás egyéni útjai. Az autonóm tanulás.

A felnőttkor, a felnőtttség kritériuma, a felnőttkori tanulást befolyásoló tényezők.

Az élethosszig tartó tanulás fogalma, jelentősége, megvalósulása; célok és eredmények az Európai Unióban.

Az andragógia funkciói és intézményrendszere.

Az iskolarendszerű felnőttoktatás jellemzői.

A szakmai képzések rendszere.

A felnőttképzés jogi szabályozása.

A felnőttképzés speciális célcsoportjai.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Durkó Mátyás (1997): Andragógia. Magyar Művelődési Intézet, Budapest
ISBN 963 651 4305
2. Durkó Mátyás (1998): Társadalom – Felnőttnevelés - Önnevelés. Kossuth Egyetem
Kiadó, Debrecen, ISBN 963 472 324 1
3. Farkas Éva (2013): A láthatatlan szakma – Tények és tendenciák a felnőttképzés 25
évéről. typiART, Budapest, ISBN 978 963 08 7620 9

Ajánlott irodalom:

1. Zrinszky László (1996): A felnőttképzés tudománya. Bevezetés az andragógiába. OKKER, Budapest, ISBN 963 731 5 12 8
2. Sz. Tóth János (2006): Európai kihívások - magyar lehetőségek. NFI, Budapest
<http://mek.oszk.hu/06400/06495>
3. Maróti Andor (1997): Andragógiai szöveggyűjtemény. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1997. ISBN 963 18 7631 4

Preventív és korrekatív pedagógiai pszichológia
– választáson alapuló tanulmányterület –

Tárgynév:	Adaptivitás a pedagógiai gyakorlatban
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK01
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A hallgató ismerje az olyan fogalmakat, mint pl. egységesség, pluralizmus, differenciálás, adaptivitás. Legyen tisztában az oktatás céljával, menetével, a szükséges továbbépíthető szakmai tudással az adaptivitástól, mint elvárástól közelítve! Értelmezze újra a kedvező tanulói környezet fogalmát! Lássza át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Rendelkezzék a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel! Legyen képes felhasználni saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit, valamint több szempontból is kritikusan elemezni pedagógiai jelenségeket és problémákat! Alkalmazza a szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit! Értelmezze újra a már ismert és használt munkaformák, módszerek előnyeit és hátrányait! Mindezek figyelembe vételével eredményesen tudja elkészíteni az egyéni felkészülését szolgáló pedagógiai dokumentumokat! Képes legyen feltáró vizsgálatok adatainak elemzésére, eredményeinek értelmezésére a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tétele, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében!

Tantárgy tartalma:

Az „egységesség”, a „pluralizmus” fogalma és értelmezése a közoktatásban.

A differenciálás értelmezése az egységes és a pluralista oktatási környezetben.

Adaptivitás az oktatásban: az oktatás céljai, az oktatás tartalma, az oktatás menete, továbbépíthető szakmai tudás.

Adaptivitás és a tanulók tudása.

A tanulók aktivitási készenlétének jellemzői.

Önálló, egyéni tanulás és együttműködés.

Kedvező tanulói környezet: frontális osztálymunka, csoportmunka, páros munka, egyéni munka, individualizált munka.

A módszerek és a szervezési módok váltogatása és szimultán használata.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. M. Nádasi Mária (2012): Adaptivitás az oktatásban. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN 9789634639565
2. Rapos Nóra – Gaskó Krisztina – Kálmán Orsolya – Mészáros György (2011): Az adaptív-elfogadó iskola koncepciója. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, <http://mek.oszk.hu/13000/13021/13021.pdf>
3. Baráth-Golnhofer (szerk.) (2002): Iskolavezetés és fejlesztés I-II. (2. javított, bővített kiadás). SZTE KÖVI, Szeged

Ajánlott irodalom:

1. Adaptivitás az oktatásban.
<https://quizlet.com/137571039/9-tetel-adaptivitas-az-oktatasban-flash-cards/>
2. Az adaptív oktatás fogalma és sajátosságai.
http://okt.ektf.hu/data/szlahorek/file/kezek/03_david_04_15/421_az_adaptv_aktats_fogalma_s_sajtossgai.html
3. Adaptív oktatás. Szöveggyűjtemény, 1. kötet. Az adaptivitás szemlélete.
http://tanitonline.hu/uploads/571/adaptiv_aktatas_1.pdf

Tárgynév:	Családpedagógia
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK02
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A családpedagógiai tevékenység rendszerszemléletének értelmezése.

A család, a családi életre nevelés tartalmi dimenzióinak, módszereinek megismerése.

A preventív családpedagógia elméleti ismereteinek a gyakorlatban való alkalmazása.

A tanulók családi életre nevelésének elsajátítása.

A családi konfliktusok kezelésében való jártasság elsajátítása

Tantárgy tartalma:

A családpedagógia értelmezése, célja, szemlélete

Társadalmi környezet és a család

A család fogalma, struktúrája, életciklusai

Családi életre nevelés

Önismeret

Egészséges életmód, életvitel

Szexuális nevelés, jövőtervezés

Életvezetési nehézségek

Deviáns viselkedés

Problémakezelési technikák

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- aktív szemináriumi munka
- prezentáció: esetismertetés – egy család bemutatása, javaslatok a problémakezelésre
- páros munkában családi életre nevelés programjának tervezése (cél, idő, életkor, tartalom, módszer)

Kötelező irodalom:

1. Komlósi Piroska (szerk) (2014): Családi életre és kapcsolati kultúrára felkészítés. Károli Könyvek sorozat. L'Harmattan Kiadó, Budapest. ISBN 9789632366777
2. Teleki Béla (2007): Családpedagógia, családi nevelés. Szociális füzetek IV. kötet. Korda Kiadó, Kecskemét. ISBN: 9639554324

Ajánlott irodalom:

1. Fülöpné Erdő Mária (2010): Családpedagógia. Tanulmányok – dokumentumok - írások. Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác. ISBN 0669000963250
2. Cs. F. Nemes Márta (2002): Esélyteremtés a családpedagógia módszereivel. Családi Nevelésért Alapítvány, Budapest. ISBN 0479001059834
3. Bíró Sándor – Komlósi Piroska (szerk.) (2001): Családterápiás olvasókönyv I. kötet. Animula Kiadó, Budapest. ISBN 9789630197199

Tárgynév:	Magatartászavarok
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK03
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	4

Oktatás célja:

A neveléstudomány és a pszichológia résztudományai segítségével speciális ismeretek nyújtása, szemléletformálás

Megfelelő pszichológiai megalapozottságú attitűd kialakítása a magatartási problémákat mutató gyerekek irányában: értő figyelem, empátia és tolerancia

A gyerekekkel, tanulókkal végzett vizsgálatok erikai alapelveinek tudatosítása

Szakmai együttműködési lehetőségek felmutatása

Tantárgy tartalma:

Szocializációs zavarok - magatartási problémák

Rizikótényezők – magyarázó elméletek

Kritikus életkori periódusok

Tünetek, szimptomák, rendszertanok

Iskolai agresszió

A segítségnyújtás kognitív, affektív és konatív feltételei, módjai

A pedagógus kompetenciái, kompetenciahatárai

A segítő intézmények rendszere

Számonkérési és értékelési rendszere:

Aktív konzultációs részvétel

Szemináriumi dolgozat írása: speciális irányú szakirodalmak megismerése, megfigyelések, esetelemzések végzése, reflektív elemzése

Kötelező irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János (szerk.), (2002): A személyiségfejlődés zavarai. Szöveggyűjtemény, KFRTKF, Debrecen. -
2. Pinczésné Palásthy Ildikó - Kathyné Mogyoróssy Anita - Pauwlik Zsuzsa (2011): Személyiségfejlődés és viselkedési zavarok. RE-PE-T-HA-könyvek. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen. ISSN 20631952
3. Ranschburg Jenő (1998): Pszichológiai rendellenességek a gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9789632481975

Ajánlott irodalom:

1. Arany Erzsébet - Girasek János - Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2017): Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye. Tanulmányi füzetek 1. DRHE, Debrecen. ISBN 978-963-8429-95-7

Tárgynév:	Tanulási korlátok
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK04
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	6

Oktatás célja:

A pedagógiai gyakorlatban használható korszerű ismeretek nyújtása a tanulási korlátok rendszeréről - a nehézségek, zavarok és akadályozottság fajtáit, tüneteit, szűrését, terápiás lehetőségeit tekintve

A probléma tágabb szaktudományos és gyakorlatorientált összefüggésrendszerben való értelmezése

Az érvényes vonatkozó jogi szabályozás megismerése

A pedagógusok kompetenciahatárainak tudatosítása

Nyitott, toleráns, elfogadó nevelői attitűd és viszonyulás a sajátos nevelési igényű gyermekekhez, a konstruktív helyzetkezelés megalapozása

A segítő szolgáltatásokkal, intézményekkel és szakemberekkel történő együttműködésre való felkészítés

Tantárgy tartalma:

Sajátos nevelési igény, BTMN a Köznevelési törvényben

A tanulási korlátok: tanulási nehézség, zavar, akadályozottság

Korai előjelző tünetek, a tanulási korlátok kialakulásának okai

Társuló eltérések, másodlagos zavarok – a tanulási és viselkedési zavarok összefüggése

Az érintett gyermekek speciális megsegítésének lehetőségei a szolgáltatási rendszerben: szakemberek, szervezetek

Terápiás megközelítések, fejlesztési területek és fejlesztési lehetőségek

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kollokvium a tananyagra épülő tételsor alapján, illetve valamely tanulási probléma komplex és konkrét, szakirodalomra és gyakorlati tapasztalatra épülő elemzése révén zajlik

Kötelező irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János – Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.)(2004): Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből. KFRTKF. Debrecen.-
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2003): Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 9639396591

Ajánlott irodalom:

1. Deák Judit (1995): Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához. BGGYTF, Budapest.
2. Meixner Ildikó (1993): A dislexia prevenció, reedukáció módszere. Budapest. ISBN 2050000034572
3. Kapcsáné Németi Júlia (szerk.) (2008): Adaptációs kézikönyv. Educatio, Budapest.
http://www.sulinet.hu/tanar/kompetenciaterulek/ovodai_neveles/dokumentumok/a_daptacios_kezikonyv.pdf

Tárgynév:	Drogprevenció
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPK05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató szerezzen elméleti és gyakorlati ismereteket elsősorban a gyermek- és fiatalkorúakkal való kapcsolatépítés drogprevenciós és egészségfejlesztő protektív lehetőségeiről! Legyen tájékozott a drogmegelőzés és az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati kérdéseiben! Rendelkezzen humán szemléletű segítő attitűddel a drogkérdésben! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Lásd át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Tudja alkalmazni a szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit!

Tantárgy tartalma:

A drogprobléma társadalmi háttértényezői, tendenciái, szabályozása.
A kábítószeres fajtái, hatása.
A kábítószer-fogyasztás kockázati tényezői gyermek és fiatalkorban.
Az egészségfejlesztés kompetenciái.
A drogprevenciós tevékenység iskolai, intézményes és karitatív formái.
A mentális egyensúly megbomlásának, a függőség tüneteinek felismerése.
Az ellátást végző hazai egészségügyi, civil és önszervezetek.
Filmvetítés és elemzés.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul**, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.

Kötelező irodalom:

- Holle Alexandra (2017): Iskolai drogprevenció.
http://www.parlament.hu/documents/10181/1202209/Infojegyzet_2017_73_iskolai_drogprevencio.pdf/372093fc-62d4-4b20-834e-cb6d4e57665e
- Kakuk Timea (2015): Droggal kapcsolatos feladatlapon.
http://tokolbv.hegedus.name/index_elemei/drogtablazat.pdf
- Játékgyűjtemény – személyiségfejlesztő, drog- és alkoholmegelőző programhoz óvodáskorú gyermekek számára.
<http://folyoiratok.ofi.hu/uj-kozneveles/jatekgyujtemeny-szemelyisegfejleszto-drog-es-alkoholmegelozo-programhoz-ovodaskoru>

Ajánlott irodalom:

1. Drogprevenció az iskolákban.
https://www.nlcafe.hu/ezvan/20110117/drogprevencio_az_iskolakban_szituacios_jatekok_sokkolo_kisfilm_es_kortars_segitok/
2. Drogprevenció. Általános irányelvek.
A „FÜGE” Drogprevenációs Munkacsoport munkájának bemutatása.
<http://psychiatry.pote.hu/addikt/dz.pdf>
3. Drogmegelőzés: Drogmentes iskola program.
<http://narconon.hu/drogprevenicio/drogmegelozo-eloadas.html>

Tárgynév:	A differenciált készségfejlesztés területei
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK06
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja a sikeres tanuláshoz szükséges pszichikus képességek meghatározása és elemzése

A kognitív funkciók fejlődésének longitudinális nyomon követése, a fejlődési tendenciák felvázolása

A fejlődés bemutatása során az iskolába lépés időszakának kiemelése, az alap-kultúrtechnikák megtanulásának feltételeként számon tartott pszichikus funkciók szükséges fejlettségi szintjének megfogalmazása

A képességek fejlődésbeli és működésbeli összefüggéseire, a differenciált fejlesztés szükségességére való rávilágítás

Tantárgy tartalma:

A tanulással kapcsolatos fogalmak, elméletek.

A tanulási problémákkal kapcsolatos fogalmak, rendszerük.

Kiemelt figyelmet, bánásmódot igénylő,

SNI (sajátos nevelési igényű),

BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő),

tehetséges gyermek és egyéb fogalmak a törvényekben, rendeletekben.

Életkori és egyéni sajátosságok,

Kognitív funkciók és rendszerük. Fejlődési tendenciáik

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kollokvium alapvető szakirodalmi tájékozottságot feltételező tételszerű számonkérés

Kötelező irodalom:

1. Porkolábné Balogh Katalin (1988): A tanulási képességet meghatározó pszichikus funkciók fejlődése, a tanulási nehézségek korai felismerésének lehetőségei, a fejlesztés perspektívái. Iskolapszichológia. Tankönyvkiadó, Budapest.
2. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.)(2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633896723

Ajánlott irodalom:

1. N. Kollár Katalin – Martonné Tamás Márta – Porkolábné Balogh Katalin – Gyenei Melinda (1999): Iskolás gyerekek terhelési szintje, pszichoszomatikus egészségi állapota és társas kapcsolatai. Pszichológia és nevelés. Pszichológiai Szemle Könyvtár 3. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 963-05-7681-3
2. Arany Erzsébet, Girasek János, Pinczésné Palásthy Ildikó (szerk.)(2017): Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye. Tanulmányi Füzetek 1. Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen. ISBN 978-963-8429-95-7

Tárgynév:	A differenciált tanulásirányítás módszertana
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPK07
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+25
Kredit:	7

Oktatás célja:

A Z generáció megjelenése az oktatásban új ismeretek elsajátítására sarkallja a pedagógusokat. A ma iskolájában nem elégséges csak az alapvető ismeretekkel és készséggel megismertetni a diákokat, hanem támogatni kell a gondolkodást, a kommunikációs készség fejlődést és a társas viselkedést. Ehhez ismerniük kell a legfontosabb neveléstudományi kutatási eredmények mellett a különböző tantárgyak szakmódszertan differenciált fejlesztésének lehetőségeit. Továbbá a pedagógusokat fel kell készíteni az átlagtól eltérő fejlődésű ütemű gyermekek felismerésére, és azok oktatásához szükséges pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismeretekkel.

Tantárgy tartalma:

Értelmi fejlettség - tanulási képességek – tanulási nehézségek, tanulási zavarok.

Anyanyelvi, matematikai és természetismereti készségekhez, tárgyakhoz köthető problémák, preventív és korrekatív lehetőségek.

A mozgás és manipuláció mint a fejlesztés fő területe.

A zene és a rajz szerepe a preventív és korrekív fejlesztésben.

A játék szerepe a preventív, korrekív fejlesztésben, fejlesztő játékok alkalmazásának gyakorlati lehetőségei.

Tehetséggondozás.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A megismert tantárgyak mindegyikére rendelkezzen a következő kulcskompetenciákkal és arról tegyen tanúbizonyságot egy szakmai dolgozat beadásával:

- A kooperatív technikák, a differenciált foglalkozások tervezésére, vezetésére.
- Ismerje a különböző modellek szerepét a gondolkodás fejlesztésében.
- A térlátás, a térszemlélet fejlesztése minden szaktanár feladat.
- Ismerjék fel a diszkalkuliás, diszlexiás és diszgráfiás gyerekek szaktárgyi fejlesztés lehetőségeit.
- Lássák meg az adott tantárgyban a részképesség-zavarokara vonatkozó preventív és korrekív lehetőségeket.
- Legyenek képesek a beilleszkedési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Tudjanak egyénre szabottan és differenciáltan fejleszteni.

Kötelező irodalom:

1. Lénárd Ferenc (1984): A problémamegoldó gondolkodás. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 963-05-3348-0
2. Robert Fisher (2008): Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni történetekkel. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9789631625929
3. Robert Fisher (2010): Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni játékokkal. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9789631625899

Ajánlott irodalom:

1. Pinczésné Palásthy Ildikó - Girasek János - Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.): Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből. Szöveggyűjtemény. KFRTKF. Debrecen, 2004.
2. Pinczésné Palásthy Ildikó - Girasek János - Kathyné Mogyoróssy Anita: A differenciált fejlesztést segítő vizsgálati módszerek. KFRTKF. Debrecen, 2000
3. Pásztory Attila - Rákos Etelka (2006): Sportjátékok I. Iskolai és népi játékok. ISBN: 963192374

Tárgynév:	Rendszerszemlélet a pedagógiában
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPK08
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kelemen Gabriella
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A pedagógusképzésben szerzett ismeretekre és a köznevelésben, valamint a napközbeni gyermekellátásban szerzett gyakorlati tapasztalatokra épülően új ismeretek és kompetenciák fejlesztése, a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének támogatása érdekében. A résztvevők megismerik a magyar oktatási rendszer jogszabályi háttérét és szabályzóit. Ismereteket szereznek a magyar köznevelési rendszer elemeinek humánerő gazdálkodásáról, a szervezetfejlesztésről, közigazgatási és tanügyi-igazgatási előírásairól. Ismereteket szereznek a pedagógiai rendszer tervezési dokumentumainak elkészítéséről. Megismerik a vezetési stílusokat és a konfliktuskezelés technikáit. Megismerik a résztvevők a tanulók ellátásával kapcsolatos speciális feladatokat. Tájékoztódnak a gyermekvédelmi és vonatkozó személyiségi jogi szabályokról

Tantárgy tartalma:

Magyarországi oktatási rendszer jogszabályi keretei
Állami oktatásirányítás hierarchiája, intézményrendszere, hatáskörök és feladatok
Intézményfenntartók a magyar köznevelésben
Köznevelési intézmények öndefiniálása az intézményi alapidokumentumokban
Humánerőforrás-gazdálkodás és humánerő menedzsment a köznevelési intézményekben
Szervezetfejlesztés
Közigazgatási ismeretek
Tanügyi-igazgatási ismeretek
Vezetési ismeretek, vezetői stílusok és módszerek
A nevelő-oktató munka tervezése, a ciklusaihoz kapcsolódó tervezési dokumentumok
A szervezetek tagjai, feladat és felelősségi körök a köznevelés intézményeiben
A minőségbiztosítás rendszere az intézményben, minőségfejlesztés
Intézményen belüli pedagógiai rendszerek szereplői és működésük
Szakmai önismeret, önreflexió
Konfliktuskezelés a szervezetben
Kommunikáció és digitális kommunikáció a szervezetben
Az intézmény szociálpedagógiája,
Kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátása a köznevelési intézményben
Gyermekvédelmi feladatok az intézményben, jogszabályi alapok (hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók)
Adatgyűjtés, adatkezelés és adatfelhasználás szabályai a nevelő-oktató munkában

Számonkérési és értékelési rendszere:

Teljesítendő: A tananyagtartalomhoz kapcsolódó szakirodalom bemutató feldolgozása kb. 5000 karakter terjedelemben

Értékelés: gyakorlati jegy

Kötelező irodalom:

1. A bolognai folyamat (2003) In: Az oktatás napjainkban Magyarországon. Budapest, G-. Mentor Kft., 117-122.p.
2. Az iskolavezetők kompetenciájának fejlesztése. Taní-tani 2009. 1. sz. 60-63.p.
3. Bábosik István (2008): Az iskola korszerű funkciói. Budapest: OKKER Kiadó

Ajánlott irodalom:

1. Balog László (2006): Pedagógiai pszichológia az iskolai gyakorlatban. Budapest. Urbis
2. Hans Berner (2004): Az oktatás kompetenciái. Bevezetés az oktatásközpontú tervezés és a reflektív oktatás elméleti alapjaiba. Budapest: Aula Kiadó
3. Csapó Benő(2002): A tudáskonceptió változásai. Új Pedagógiai Szemle. 2002/02.
4. Gönczöl Enikő – Vass. Vilmos (2004): Az oktatási programok fejlesztése. Új Pedagógiai Szemle. 2004/10.

Tárgynév:	Preventív-korrektív pedagógiai gyakorlat
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPK09
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+45
Kredit:	10

Oktatás célja:

Tájékozódás szabályozó dokumentumok (intézményi és közoktatás-irányítási) körében
Szakmai tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása magatartási, tanulási problémákat mutató
tanulók körében

Szakmai gyakorlati lehetőség nyújtása a képzés során elsajátított preventív, korrektív eljárások,
technikák kontrollált, támogató légkörben történő alkalmazásához

Tantárgy tartalma:

Oktatási-nevelési intézményben történő hospitálás, melynek során lehetősége nyílik a
hallgatónak a probléma-feltárási, problémakezelési eljárás módozatainak megfigyelésére,
differenciált tanórákon, foglalkozásokon való részvételre, a családdal, gyerekekkel, szakemberrel
történő együttműködés megtapasztalására, majd a korrekció, fejlesztés megtervezésére,
gyakorlati kivitelezésére.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A hallgató portfóliót készít, melynek elemei:
intézményi dokumentumok reflektív elemzése
hospitálási jegyzőkönyvek
prevenációs, korrekciós foglalkozástervek
önreflexió

Kötelező irodalom:

1. Porkolábné Balogh Katalin (1993): Kudarccal az iskolában. ALEX- typo, Budapest. ISBN 963-7735-00-3
2. Demeter Gáborné (2009): Egyéni fejlesztési terv. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Budapest. ISBN: 978-963-19-6344-1

Ajánlott irodalom:

1. Bagdy Emőke – Telkes József (1988): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 9631812626
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2004): Önismereti tükör. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 963-9396-88-5

Tárgynév:	Gyakorlat-feldolgozó szeminárium
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPK10
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A segítő-támogató attitűd elmélyítése a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel és szüleikkel kapcsolatban.

A problémák tágabb összefüggésrendszerben való értelmezése.

Az alapozó elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével a konkrét esetek oki hátterének feltárása, a fejlesztési lehetőségek felvázolása.

A gyakorlaton szerzett tapasztalatok feldolgozása, a felmerülő problémák, kérdések megbeszélése, a pedagógiai tudatosság fejlesztése.

Önreflexió képességének fejlesztése.

Tantárgy tartalma:

Az esettanulmány részei, felépítése, etikai kérdések

Adatgyűjtő eljárások, diagnosztikai feladatok

A valódi probléma felismerése, oki hátterének tisztázása

Fejlesztési lehetőségek és koncepciók felvázolása

Kompetencia-határok, segítő szakemberek köre

Esetismertetés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- aktív szemináriumi munka
- esettanulmány írása és bemutatása

Kötelező irodalom:

1. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás- módszertani kiskönyvtár 3. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 9789631628128
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János – Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.) (2000): A differenciált fejlesztést segítő vizsgálati módszerek gyűjteménye, KFRTKF, Debrecen. ISBN nincs

Ajánlott irodalom:

1. Porkolábné Balogh Katalin (1993): Kudarccal az iskolában, ALEX- typo Kiadó és Reklámiroda, Budapest. ISBN 9637735003
2. Bagdy Emőke –Telkes József (2002): Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9631922359
3. Martonné Tamás Márta (szerk.) (2002): Fejlesztő pedagógia. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest. ISBN: 9634635458

Fejlesztő, differenciáló pedagógia
– választáson alapuló tanulmányterület –

Tárgynév:	Sajátos nevelési igényű gyermekek
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF01
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

Az érvényes vonatkozó jogi szabályozás megismerése

A pedagógiai gyakorlatban használható korszerű ismeretek nyújtása a tanulási korlátok rendszeréről, a nehézségek, zavarok és akadályozottság fajtáit, tüneteit, szűrését, terápiás lehetőségeit tekintve

A probléma tágabb szaktudományos és gyakorlatorientált összefüggésrendszerben való értelmezése

A pedagógusok/gyógypedagógusok kompetenciahatárainak tudatosítása

Nyitott, toleráns, elfogadó nevelői attitűd és viszonyulás a sajátos nevelési igényű gyermekekhez, a konstruktív helyzetkezelés megalapozása

A segítő szolgáltatásokkal, intézményekkel és szakemberekkel történő együttműködésre való felkészítés

Tantárgy tartalma:

Sajátos nevelési igény a Köznevelési törvényben

A tanulási korlátok: tanulási nehézség, zavar, akadályozottság

Gyógypedagógiai alapfogalmak – fogyatékoság

A tanulási zavarok rendszere

Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia - részképességzavarok

Magyarzóelméletek, fejlesztési lehetőségek

Az integráció, inklúzió, differenciált fejlesztés esélyei

Az érintett gyermekek speciális megsegítése a nevelési, fejlesztési, szolgáltatási rendszerben: szakemberek, szervezetek, intézmények

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: konzultációs aktivitás, valamint

Portfólió készítése, melynek elemei: szakirodalmi recenzió, egy gyermek problémahálója, fejlesztési prognózisa

Kötelező irodalom:

1. Mesterházi Zsuzsa (szerk.)(2001): Gyógypedagógiai lexikon. Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest. ISBN 9634635113
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János – Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.)(2004): Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből. KFRTKF. Debrecen.-

3. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2003): Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 9639396591

Ajánlott irodalom:

1. Deák Judit (1995): Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához. BGGYTF, Budapest.-
2. Meixner Ildikó (2002): A dislexia prevenció, reedukáció módszere. Meixner Műhely, Budapest. ISBN 2050000034572

Tárgynév:	Tanulási nehézségek
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF02
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

Korszerű pedagógiai, pszichológiai ismeretek nyújtása a differenciált fejlesztés megvalósításához

A pedagógusok tanulási nehézségekre vonatkozó tevékenységét meghatározó jogi és szakmai előírások megismerése

Fejlesztő beavatkozások, eljárások megismerése, megosztása révén szakmai fejlődés generálása
Szakmai együttműködések megalapozása

Tantárgy tartalma:

A tanulási nehézség és egyéb fogalmak a törvényekben, rendeletekben.

A tanulási nehézségekkel kapcsolatos fogalmak, helyük a fogalomrendszerben

A tanulási nehézségek okai, elméleti alapjai

A tanulási képességet meghatározó pszichikus funkciók

A tanulási nehézségek felismerése, beazonosítása

Fejlesztési lehetőségek, fejlesztő beavatkozások, a differenciált fejlesztés gyakorlata

Szociális helyzet és iskolai eredményesség

Iskolai motiváció

Tanulásmódszertan

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kollokvium alapvető szakirodalmi tájékozottságot, valamint adekvát helyzet-és esetértelmezést feltételező számonkérés

Kötelező irodalom:

1. Gereben Ferencné (2006): A tanulási sikertelenség problémája – gyógypedagógiai pszichológiai megközelítés. In: Zsoldos Márta (szerk.) Gyógypedagógiai diagnosztika és tanácsadás. Oktatási Minisztérium, Fogymegelőző Gyermekoktatás, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány, Budapest. ISSN 1789 2554
2. Séra László - Bernáth László (2004): Az iskolai tanulásra való készenlét, speciális tanulási nehézségek In: N Kollár K. - Szabó É. (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633896723

Ajánlott irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2003): Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen. ISBN 9639396591

Tárgynév:	Beilleszkedési, magatartási nehézségek
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF03
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A magatartási problémák, személyiség- és viselkedési zavarok *fogalomkörében* korszerű, szaktudományos megalapozottságú ismeretek, tájékozottság biztosítása
Annak megalapozása, hogy a pedagógusok ismerjék fel a fejlődésben a specifikus és az aspecifikus jellemzőket, törekedjenek minden gyermek személyiségének pozitív elfogadására
Olvassanak speciális irányú szakirodalmat, végezzenek megfigyeléseket, esetelemzéseket
Legyenek képesek a segítő szakemberekkel és intézményekkel való hatékony együttműködésre, a korrekció és terápia elősegítésére.

Tantárgy tartalma:

Beilleszkedési, magatartási problémák – szocializációs zavarok

Kauzisztika: rizikótényezők

Megküzdés, immunkompetencia, reziliencia

Kritikus életkori periódusok – magyarázó elméletek

Nosológia: a tünetek rendszere. Primer és szekunder jegyek

Az agresszió megnyilvánulásai, fajtái. Az iskolai zaklatás mint egyéni, intézményi és társadalmi probléma

A segítségnyújtás feltételei, módjai, jó gyakorlatai

A pedagógus kompetenciái, kompetenciahatárai

A segítő szakemberek, segítő intézmények, rendszerük

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a konzultációkon való aktív részvétel, továbbá esetismertetés és problémaháló készítése érintett gyermekről

Kötelező irodalom:

1. Pinczésné Palásthy Ildikó - Kathyné Mogyoróssy Anita - Pauwlik Zsuzsa (2011): Személyiségfejlődés és viselkedési zavarok. RE-PE-T-HA-könyvek. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen. ISSN 20631952
2. Ranschburg Jenő: Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789632481975

Ajánlott irodalom:

1. Arany Erzsébet, Girasek János, Pinczésné Palásthy Ildikó (szerk.) (2017): Pszichológiai vizsgálati módszerek gyűjteménye. Tanulmányi Füzetek 1. Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen. ISBN 978-963-8429-95-7
2. Coloroso, Barbara (2014): Zaklatók, áldozatok, szemlélők: az iskolai erőszak. Harmat Kiadó, Budapest. ISBN 9789632881966
3. Tringer László: A pszichiátria tankönyve. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2005. ISBN 9789639656420

Tárgynév:	Tehetség gondozás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF04
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A hallgató képes bemutatni a tehetség – fogalomértelmezéseit és változásait! Váljon képessé a tehetséges tanulók kiválasztására, fejlesztésük módszertanának alkalmazására! Rendelkezzen a tehetséges tanulókkal való bánásmód specifikus eszközeivel és személyiségük pozitív elfogadásával! Ismerje fel a tehetségfejlesztés társadalmi jelentőségét! Legyen tisztában a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Lássza át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Alkalmazza a tehetségfejlesztési szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit! Tudjon problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálatokat (megfigyelések, esetelemzések stb.) tervezni és lebonyolítani és e feltáró vizsgálatok adatait elemezni, eredményeit értelmezni!

Tantárgy tartalma:

A tehetség fogalma.
Tehetsegelméletek.
Tehetségmodellek.
A tehetség összetevői.
A tehetséges gyermekek jellemzői.
Tehetségterületek.
A pedagógus szerepe a tehetségfejlesztésben.
A szülők szerepe a tehetségfejlesztésben.
A tehetségesek különleges csoportjai.
Tehetségfejlesztő módszerek, pedagógiai lehetőségek.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Czeizel Endre (2015): Tehetség – talentum – Jó szerencse, semmi más? Galenus, Budapest. ISBN 978-963-7157-43-1
2. Gyarmathy Éva (2012): A tehetség - fogalma, összetevői, típusai és azonosítása. ELTE Eötvös Kiadó Kft. Budapest. ISBN 978-963-4638-50-6
3. Gyarmathy Éva (2013): Tehetség és tehetséggondozás a 21. század elején Magyarországon.
http://nevelstudomany.elte.hu/downloads/2013/nevelstudomany_2013_2_90-106.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Balogh László: Új irányok az iskolai tehetséggondozásban.
<http://mipszi.hu/cikk/100817-uj-iranyok-iskolai-tehetseggondozasban>
2. Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet. 2015.
http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/tehetseggondozas_web_0.pdf
3. GÉNIUSZ Műhely Kiadványok. <http://tehetseg.hu/geniusz-muhely-kiadvanyok>

Tárgynév:	Fejlesztő játékok
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPF05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyatanukorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A fejlesztésben hatékonyan használható játékokkal való megismerkedés.
A hagyományos játékok alkalmazási lehetőségeinek elsajátítása, feladatok, feladatrendszerek kidolgozására való képesség kialakítása.
A különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek felismerése.
Kreativitás fejlesztése.
Szakmai együttműködés fejlesztése.

Tantárgy tartalma:

A hagyományos játékok, mint a fejlesztés eszközei
Fejlesztő játékok sokoldalú felhasználása, feladatok készítése
Feladatlapok, foglalkoztató füzetek
Játékok elemzése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- aktív szemináriumi munka
- szemináriumi dolgozat: választott fejlesztő feladatgyűjtemény bemutatása és 3 szabadon választott játék elemzése és ezekre épülő feladatok tervezése

Kötelező irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó (2004): Tanulási zavarok, fejlesztő gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó Kft., Debrecen. ISBN 9639396591
2. Porkolábné Balogh Katalin (2005): Készségfejlesztő eljárások tanulási zavarral küzdő kisiskolásoknak. Iskolapszichológia 4. ELTE PPK, Budapest. ISBN 9789632840161

Ajánlott irodalom:

1. Gyarmathy Éva – Kuhn Gabriella (2003): A beszédészlelés fejlesztése óvodásoknál és kisiskolásoknál – Játékkatalógus. Argumentum Kiadó és Nyomda Kft, Budapest. ISBN 9789639103894
2. Szautner Jánosné Szigeti Gizella (2006): Látom, hallom, csinálom, tudom! Nebuló 1. Képességfejlesztő feladatgyűjtemény. Marketing Műhely Kft, Budapest. ISBN 3000000592410
3. Bakné Egyed Katalin (2017): Így előzd meg a tanulási zavarokat! Óvodai játékgyűjtemény a kognitív készségek fejlesztéséhez. In: Benda Luca (szerk): Egyéni fejlesztés, személyre szabott nevelés, Raabe Klett Kiadó, Budapest. ISBN 9786155328893

Tárgynév:	Esetelemző csoport
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPF06
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató rendelkezzen a segítő-támogató attitűd elmélyítésének a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel és szüleikkel kapcsolatban és a velük kapcsolatos problémák tágabb összefüggésrendszerben való értelmezésének képességével!

Az alapozó elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével legyen képes egy konkrét eset ismertetésére, a valódi probléma felismerésére, oki hátterének feltárására, a fejlesztési lehetőségek és koncepciók felvázolására! Ismerje a szaktudományban, valamint a neveléstudományban és társtudományokban a megismerés alapelveit, a problémákhoz kötődő feltáró vizsgálatok módszereit, valamint a gyerekekkel, tanulókkal végzett vizsgálatok, kutatások etikai alapelveit! Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel! Alkalmazzon a szakemberek együttműködésének eredményes módjait, lehetőségeit! Legyen tisztában problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezésére és lebonyolítására, a feltáró vizsgálat adatainak elemzésére, eredményeinek értelmezésére, valamint a mérésben, diagnosztizálásban használható módszerekkel és azok alkalmazhatóságával! Tudjon rendszerben gondolkodni, a probléma összes összetevőjét feltárni és az azok közötti összefüggéseket felismerni! Legyen képes a kapott eredményekre alapozva a fejlesztést megtervezni!

Tantárgy tartalma:

Az eset kiválasztásának szempontjai.

Elvárások az esettanulmánnyal szemben.

Etikai kérdések.

Az esettanulmány részei, felépítése.

Az adatok forrásai, adatgyűjtő eljárások.

A problémához illeszkedő diagnosztikai vizsgálatok kiválasztása és elvégzése.

A valódi probléma felismerése, oki hátterének feltárása.

Fejlesztési lehetőségek és koncepciók felvázolása.

Az eset bemutatása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami az esettanulmány résztvevő megfigyeléssel történő eredményes írása és bemutatása (ppt diasorral), valamint a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Gáborné Aczél Ágnes (szerk.) (2010): Esetmegbeszélés. Közösségi szociális munka. Mediáció (közvetítés). Módszertani ajánlások szociális szolgáltatóknak. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest, ISBN 978-963-7366-33-8
<http://mek.oszk.hu/16000/16071/16071.pdf>
2. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás- módszertani kiskönyvtár 3. Műszaki Könyvkiadó kft, Budapest, ISBN 9789631628128
3. Vályi Gábor: A segítő segítése: esetmegbeszélés, szupervízió, mediáció.
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/2_1868_tartalomelem_007_mu_nkaanyag_100430.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Esetmegbeszélés. Az esetmegbeszélés folyamata.
<http://docplayer.hu/35289309-Esetmegbeszeles-az-esetmegbeszeles-folyamata.html>
2. Esettanulmány készítése.
http://www.kka.hu/Kozossegi_Adattar/parolaar.nsf/b84c8c861998671e8525670c00815721/46b11a892c198525c1256bbc002f29c7?OpenDocument
3. Bárdos Kata (1998): Alapvető eszközök a szociális munkában. In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 68–71.

Tárgynév:	A differenciált készségfejlesztés területei
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF07
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	5

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja a sikeres tanuláshoz szükséges pszichikus képességek összefoglalása és elemzése

A kognitív funkciók fejlődésének longitudinális nyomon követése, a fejlődési tendenciák felvázolása

A fejlődés bemutatása során az iskolába lépés időszakának kiemelése, az alap-kultúrtechnikák megtanulásának feltételeként számon tartott pszichikus funkciók szükséges fejlettségi szintjének megfogalmazása

A képességek fejlődésbeli és működésbeli összefüggéseire, a differenciált fejlesztés szükségességére való rávilágítás

Tantárgy tartalma:

A tanulással kapcsolatos fogalmak, elméletek.

A tanulási problémákkal kapcsolatos fogalmak, rendszerük.

Kiemelt figyelmet, bánásmódot igénylő,

SNI (sajátos nevelési igényű),

BTMN (beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő),

tehetséges gyermek és egyéb fogalmak a törvényekben, rendeletekben.

Életkori és egyéni sajátosságok,

Kognitív funkciók és rendszerük. Fejlődési tendenciáik

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kollokvium alapvető szakirodalmi tájékozottságot feltételező tételszerű számonkérés

Kötelező irodalom:

1. Porkolábné Balogh Katalin (1988): A tanulási képességet meghatározó pszichikus funkciók fejlődése, a tanulási nehézségek korai felismerésének lehetőségei, a fejlesztés perspektívái. Iskolapszichológia. Tankönyvkiadó, Budapest.
2. N. Kollár Katalin – Szabó Éva (szerk.)(2004): Pszichológia pedagógusoknak. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN 9789633896723

Ajánlott irodalom:

1. N. Kollár Katalin – Martonné Tamás Márta – Porkolábné Balogh Katalin – Gyenei Melinda (1999): Iskolás gyerekek terhelési szintje, pszichoszomatikus egészségi állapota és társas kapcsolatai. Pszichológia és nevelés. Pszichológiai Szemle Könyvtár
3. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN 963-05-7681-3

Tárgynév:	A differenciált tanulásirányítás módszertana
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF08
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+25
Kredit:	7

Oktatás célja:

A Z generáció megjelenése az oktatásban új ismeretek elsajátítására sarkallja a pedagógusokat. A ma iskolájában nem elégséges csak az alapvető ismeretekkel és készséggel megismertetni a diákokat, hanem támogatni kell a gondolkodást, a kommunikációs készség fejlődést és a társas viselkedést. Ehhez ismerniük kell a legfontosabb neveléstudományi kutatási eredmények mellett a különböző tantárgyak szakmódszertan differenciált fejlesztésének lehetőségeit. Továbbá a pedagógusokat fel kell készíteni az átlagtól eltérő fejlődésű ütemű gyermekek felismerésére, és azok oktatásához szükséges pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismeretekkel.

Tantárgy tartalma:

Értelmi fejlettség - tanulási képességek – tanulási nehézségek, tanulási zavarok.

Anyanyelvi, matematikai és természetismereti készségekhez, tárgyakhoz köthető problémák, preventív és korrekatív lehetőségek.

A mozgás és manipuláció mint a fejlesztés fő területe.

A zene és a rajz szerepe a preventív és korrekív fejlesztésben.

A játék szerepe a preventív, korrekív fejlesztésben, fejlesztő játékok alkalmazásának gyakorlati lehetőségei.

Tehetséggondozás.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A megismert tantárgyak mindegyikére rendelkezzen a következő kulcskompetenciákkal és arról tegyen tanúbizonyságot egy szakmai dolgozat beadásával:

- A kooperatív technikák, a differenciált foglalkozások tervezésére, vezetésére.
- Ismerje a különböző modellek szerepét a gondolkodás fejlesztésében.
- A térlátás, a térszemlélet fejlesztése minden szaktanár feladat.
- Ismerjék fel a diszkalkuliás, diszlexiás és diszgráfiás gyerekek szaktárgyi fejlesztés lehetőségeit.
- Lássák meg az adott tantárgyban a részképesség-zavarokara vonatkozó preventív és korrekív lehetőségeket.
- Legyenek képesek a beilleszkedési nehézségek felismerésére és kezelésére.
- Tudjanak egyénre szabottan és differenciáltan fejleszteni.

Kötelező irodalom:

1. Lénárd Ferenc (1984): A problémamegoldó gondolkodás. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 963-05-3348-0
2. Fisher, Robert (2008): Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni történetekkel. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9789631625929
3. Fisher, Robert (2010): Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni játékokkal. Műszaki Kiadó, Budapest. ISBN: 9789631625899

Ajánlott irodalom:

1. Pinczésné Palásthy Ildikó - Girasek János - Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.): Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből. Szöveggyűjtemény. KFRTKF. Debrecen, 2004.
2. Pinczésné Palásthy Ildikó - Girasek János - Kathyné Mogyoróssy Anita: A differenciált fejlesztést segítő vizsgálati módszerek. KFRTKF. Debrecen, 2000
3. Pásztory Attila - Rákos Etelka (2006): Sportjátékok I. Iskolai és népi játékok. ISBN: 963192374

Tárgynév:	Diagnosztika
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF09
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+5
Kredit:	3

Oktatás célja:

A pedagógus kompetencia-körébe tartozó szűrő és diagnosztikai eljárások, eszközök megismerése, ezek szakszerű használatának elsajátítása.

A tanulócsoportok fejlettségi szintjének mérésére és a tanulási zavarok szűrésére és diagnosztizálására alkalmas módszerek megismerése.

A kapott eredmények értelmezésének és a fejlesztés megtervezésének elsajátítása.

A szakmai fejlődés irányítása és arra való reflektálás.

Tantárgy tartalma:

Komplex szűrések a fejlesztőpedagógus szolgálatában: a szűrőeljárások menete, etikája, kompetenciája, az eredmények értékelése.

Az értelmi fejlettség, tanulási képességek mérésére, szűrésére szolgáló eljárások elemzése

Bender (A, B)-teszt

MSSST (Meeting Street School Szűrőteszt)

Kognitív Profil Teszt

Frostig-teszt

DPT (Dyslexia Prevenciók Teszt)

GMP (Gósy Mária-féle beszédészlelési és beszédmegértési vizsgálat)

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: aktív szemináriumi munka, szemináriumi dolgozat és prezentáció: valamely diagnosztikai eljárás bemutatása és alkalmazása, a kapott eredmények értékelése, értelmezése.

Kötelező irodalom:

1. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János – Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.) (2003): A differenciált fejlesztést segítő vizsgálati módszerek gyűjteménye. KFRTKF, Debrecen. ISBN nincs
2. Pinczésné dr. Palásthy Ildikó – Girasek János – Kathyné Mogyoróssy Anita (szerk.) (2004): Szemelvények a differenciált fejlesztés témaköréből. KFRTKF, Debrecen. ISBN nincs

Ajánlott irodalom:

1. Meixner Ildikó: A dyslexia prevenció, reedukáció módszere. Meixner Műhely, Budapest, 2012. ISBN 2050000034572
2. Dékány Judit – Juhász Ágnes (2007): Kézikönyv a diszkalkulia felismeréséhez és terápiájához. Logopédia Kiadó, Budapest. ISBN 2050000003257
3. Gyarmathy Éva – Kuhn Gabriella (2003): A beszédészlelés fejlesztése óvodásoknál és kisiskolásoknál – Játékkatalógus. Argumentum Kiadó és Nyomda Kft, Budapest. ISBN 9789639103894

Tárgynév:	Tanulásmódszertani gyakorlat 1.
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPF10
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	4

Oktatás célja:

Szakmai tapasztalatok nyújtása a differenciált fejlesztés megvalósulásának módjairól
Elemző reflexió, szakmai önreflexió, felelősségvállaló attitűd erősítése

Tantárgy tartalma:

A differenciált fejlesztés folyamata – folyamatelemzés
A differenciálás szervezési, irányítási, ellenőrzési kérdései

Számonkérési és értékelési rendszere:

Fejlesztő foglalkozásokon szerzett tapasztalatok, hospitálási jegyzőkönyvek reflektív feldolgozása

Kötelező irodalom:

1. Demeter Gáborné (2009): Egyéni fejlesztési terv. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Budapest. ISBN: 978-963-19-6344-1

Ajánlott irodalom:

1. Demeter Gáborné (2010): Módszertani útmutató. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Budapest. ISBN: 9789631961119

Tárgynév:	Tanulásirányítási gyakorlat 2.
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPF11
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+50
Kredit:	11

Oktatás célja:

Szakmai tapasztalatok nyújtása a differenciált fejlesztés megvalósulásának módjairól
Elemző reflexió, szakmai önreflexió, felelősségvállaló attitűd erősítése

Tantárgy tartalma:

A differenciált fejlesztés folyamata – folyamatelemzés
A differenciálás szervezési, irányítási, ellenőrzési kérdései

Számonkérési és értékelési rendszere:

Fejlesztő foglalkozások tervezése, vezetése, elemzése. Önreflexió

Kötelező irodalom:

1. Demeter Gáborné (2009): Egyéni fejlesztési terv. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Budapest. ISBN: 978-963-19-6344-1

Ajánlott irodalom:

1. Demeter Gáborné (2010): Módszertani útmutató. Nemzeti Tankönyvkiadó Zrt. Budapest. ISBN: 9789631961119

Gyakorlatvezető tanító
– választáson alapuló tanulmányterület –
(A modul felvételének feltétele 5 év általános iskolai gyakorlat)

Tárgynév:	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY01
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató legyen tisztában a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Lássa át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Ismerje a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit! Értelmezze saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit! Tudja a szakmáját meghatározó dokumentumokat és jogszabályokat értelmezni! Legyen képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére! Álljon készen szakmai közösségeiben az együttműködő tanulásra, fejlesztésre!

Tantárgy tartalma:

A mai magyar köznevelési rendszer.

Aktuális törvényi és jogszabályi háttér.

Tantervek, rendeletek, szabályzatok és legfontosabb változásai (új NAT!).

Aktuális iskolai kutatások és előkészítésre váró változások:

- beiskolázás
- 9 osztályos általános iskola előkészítő évfolyammal
- bővülő szakképzés – szűkülő gimnáziumi oktatás
- csak nyelvvizsgálóval a felsőoktatásba
- kompetenciavizsgálatok – hazai rangsorok
- PISA-mérés és helyünk a nemzetközi szinten
- magyar diákok bejutási esélyei a világ vezető (angolszász) külföldi egyetemére – közép-európai helyzetkép
- tehetséggondozás a mai Magyarországon.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Az új Nemzeti Alaptanterv a pedagógus szakma bevonásával, a tervezett ütemben készül
<http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/oktatasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/az-uj-nemzeti-alaptanterv-a-pedagogus-szakma-bevonasaval-a-tervezett-utemben-keszul>
2. Nagy József: Az alsó tagozatos oktatás megújítása
http://econ.core.hu/file/download/zk/zoldkonyv_oktatas_02.pdf
3. 9 osztályos általános iskola
<http://eduline.hu/cimke/9+oszt%C3%A1lyos+%C3%A1ltal%C3%A1nos+iskola>

Ajánlott irodalom:

1. Tizenegy helyet rontott Magyarország a tehetséggondozási rangsorban.
http://eduline.hu/kozoktatas/2018/2/28/tehetseggondozasi_rangsor_K7L68F
2. Siralmas a magyar diákok eredménye a PISA-teszten: itt a friss felmérés.
http://eduline.hu/kozoktatas/2016/12/6/Borzaszto_a_magyar_diakok_eredmenye_a_PISAt_URT069
3. Iskolai programok általános iskolásoknak.
<http://penziranytu.hu/also-tagozat-0>

Tárgynév:	Kutatásmódszertan
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY02
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	5

Oktatás célja:

A neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeinek megismerésére irányuló érdeklődés felkeltése, igény és igényesség kialakítása

A neveléstudományi jelenségek vizsgálatához, méréséhez, mérésmethodikai alapjainak alkalmazásához szükséges jártasság megalapozása

Problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezéséhez és lebonyolításához szükséges kompetenciák megalapozása és fejlesztése

A megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek képessé teszik a végzett hallgatót a mérés eredményeinek elemzésére és értelmezésre a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tételére, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében

Tantárgy tartalma:

A neveléstudomány és határtudományai aktuális kutatási eredményei

A neveléstudományi jelenségek sajátosságai

Kutatási terv készítése, hipotézisek megfogalmazása

Mintavétel, feltáró és feldolgozó módszerek, mérőeszköz-fejlesztés, kvalitatív és kvantitatív elemzés

Intervallum skála, gyakoriság, átlag, szórás, korreláció

A kutatási eredmények interpretálása

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy önállóan végzett kutatás bemutatása – prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963-16-2664-4
2. Falus Iván – Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest. ISBN: 9639228168

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván – Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9789631960112
2. Dr. Ósz Rita – Dr. Holik Ildikó: Pedagógiai kutatómódszertan.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pedagogiai_kutatasmodszertan/tananyag/00-borito-150604a-halvanysarga-20-Holik.Ildiko.html (2018. 02. 26.)

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés pszichológiája
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY03
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tantárgy célja a gyakorlatvezető szakmai és szakvezetői feladatainak, szerepdimenzióinak, kompetenciáinak tudatosítása, készségeinek fejlesztése, erősítése saját gyakorlatirányítási tapasztalatok feldolgozásán, konkrét problémák elemzésén és megoldásán keresztül személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

Tantárgy tartalma:

A hallgatói tanítási gyakorlat szereplői és viszonyuk: hallgató, képző intézmény, gyakorlatvezető, oktató

A gyakorlatvezető – szakvezető - mentor szerepdimenziói

Gyakorlatvezetői stílusok (bíráló, korlátozó, klinikai, reflektív, önfejlesztő)

A gyakorlatvezető és a hallgató(k) kapcsolata – a szakmai szocializáció különböző szintjein

A hallgató és a mentor, gyakorlatvezető életkori sajátosságai

Konfliktusgenerátorok

Szerep- és érdekkonfliktusok

Esetelemzés /problémafeltárás, értelmezés, megoldáskeresés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy alapja beszámoló, szemináriumi dolgozat készítése – kapcsolatelemzés (Pl. A mentor és a tanítójelölt együttműködésének meghatározói, Egy jelentős mentortanár-személyiség, Egy tanítójelölt konfliktusainak bemutatása)

Kötelező irodalom:

1. Gordon, Thomas (1989): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN 9789639766037
2. Kotschy Beáta (szerk.) (2011): A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei. TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0002. Módszertani sztenderdek a pedagógusjelöltek pályaaalkalmasságára és a képzés eredményességére irányuló kutatáshoz. Eszterházy Károly Főiskola, Eger. ISBN 978 -963-9894-85-3

Ajánlott irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangoló. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 963-00-9678-1

Tárgynév:	Tanítói kompetenciák fejlesztése
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY04
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+10
Kredit:	8

Oktatás célja:

A hallgató legyen képes a tanítói kompetenciák tartalmi megújítására saját repertoárjában, illetve gyakorlatvezetőként hallgatói tanítási gyakorlatában! Legyen alkalmas a professzionális tanítói válás folyamatának segítésére, illetve a megszerzett és továbbfejlesztett kompetenciák értékelésére, visszaigazolására! Rendelkezzen a pedagógusképzés hazai és külföldi képesítési követelményeinek ismeretével, valamint a kompetenciák fejlesztésének igényével mind saját, mind hallgatói gyakorlatában! Legyen tisztában a XXI. századi tanítói kompetenciákkal, illetve továbbfejlesztett változataikkal! Ismerje a tanítói kompetenciák értékelési metódusait! Lásza át a szakpolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Értse és használja a neveléstudomány szaknyelvét! Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel! Legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók magabiztos használatára, hatékony alkalmazására!

Tantárgy tartalma:

A hazai közoktatás feladatai és stratégiája.

A közoktatás tartalmi szabályozásának dokumentumai.

Az 1-6. osztály nevelési, oktatási preferenciái.

A pedagógusképzés képesítési követelményei Magyarországon és külföldön.

Tanítói kompetenciák rendszere, standardok a tanítóképzésben.

Tanítói kompetenciák a XXI. század elején.

A pedagógusok szakmai fejlődése, a kompetenciaterületek pedagógusi szerepekhez kapcsolódó fejlesztése.

A professzionális tanítói válás folyamata.

Tanítójelöltek és gyakorló tanítók saját kompetenciafejlesztési igénye.

Tanítói kompetenciák értékelése, tanúsítása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Az alap-és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. 15/2006. (IV. 3.) OM r. X. fejezet 2. pontja
http://cdn.felvi.hu/bin/content/dload/jogszabalyok/15_2006_alap_mester_kkk_20080201.pdf
2. Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/also_k.pdf
3. Hermann Zoltán, Imre Anna, Kádárné Fülöp Judit és mtsai.: Pedagógusok az oktatás kulcsszereplői - Összefoglaló jelentés az OECD nemzetközi tanárkutató első eredményeiről. OFI, Budapest, 2009.
http://www.okm.gov.hu/letolt/kozokt/talis_090618.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Kelemen Gyula: Az angolszász országok kompetencia alapú tanárképzési és szaktanárképzési tapasztalatai. In: Pedagógusképzés. 2004/4. 81-92.
https://issuu.com/pedagoguskepzes/docs/pedag_gusk_pz_s_2006-3-4/75
2. M. Nádasiné Mária (szerk.): A mentorfelkészítés rendszere, próbája, a mentorképzés szakterületi előkészítése. In: "TÁMOP - 4.1.2-08/2/B/KMR pályázat, 3.2 alprogram".
3. Nagy Mária (2008): Tanári kompetenciák - nemzetközi összehasonlítás. In: Pedagógusképzés. 2008/3. 21-41.
http://www.osztalyfonok.hu/files/tanari_kompetenciak_Nagy_Maria.pdf

Tárgynév:	Információs és kommunikációs technológiák
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Boda István
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tárgy követelményeit teljesítő hallgató legyen tisztában az információs és kommunikációs technológiák oktatási célú felhasználásának legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel. Értse a korszerű információs és kommunikációs eszközök pedagógiai alkalmazásának fontosságát, ismerje és aktívan használja a modern kommunikáció tereit, önfejlesztést támogató lehetőségeit. Legyen képes rá és elkötelezett abban, hogy oktatási tevékenysége során folyamatosan kövesse és felhasználja az információs és kommunikációs technológiák legfontosabb és aktuális kutatási eredményeit. Napi munkája során legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók kreatív és magabiztos használatára, hatékony alkalmazására.

Tantárgy tartalma:

Az információs és tudásalapú társadalom és kihívásai, az IKT társadalmi-gazdasági hatásai. Digitális kompetencia, információs műveltség, élethosszig tartó tanulás. Digitális eszközökkel segített tanítás és tanulás, digitális pedagógia. Digitális oktatási stratégia a magyar oktatási-képzési rendszerben.

Digitális taneszközök oktatási célú alkalmazása (pl. projektor, interaktív tábla, asztali és laptop számítógép, okostelefon, tablet stb.). A korszerű szemléltetés követelményei, fogalmi és tudástérképek, vizualizáció. A helyes prezentáció alapjai, jó gyakorlatok és tipikus hibák.

Az önálló tanuláskor, az órára való felkészülés során és az oktatásban jól használható anyagok (webes információforrások, digitális tananyagok és pedagógiai módszertani eszközcsoportok, virtuális és integrált tanulási környezetek stb.). Verbális és multimédia tartalmak kezelése. Anyaggyűjtés, az anyag feldolgozása; óravázlatok készítése, digitális tananyagok és oktatási segédanyagok fejlesztése, prezentációk formai és tartalmi összeállítása. A weben hozzáférhető oktatási célú weboldalak elemzése, jó és rossz gyakorlatok a különböző oktatási és tanulási módszerek és paradigmák alkalmazásakor. Az IKT oktatási célú felhasználásának tartalmi és módszertani kérdései egyes kiemelt területeken (az IKT tantárgyközi integráló szerepe, alkalmazása más műveltségterületek körében; speciális igényű tanulók segítése; az értékelés és számonkérés lehetőségei stb.). Az IKT lehetőségeinek felhasználása a tanításban és tanulásban, a digitális oktatás jelene és jövőképe.

Számonkérési és értékelési rendszere:

kollokvium (és/vagy írásbeli vagy számítógépes teszt) az előadás anyagából; egy téma önálló feldolgozása és prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Knausz Imre: A tanítás mestersége. <http://mek.niif.hu/01800/01817/01817.htm> (2018-02-27)
2. Benedek András et al. (2012): Digitális pedagógia 2.0. Budapest: Typotex K. (ISBN 9789632798073)
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0023_DP/adatok.html (2018-02-27)
3. Nógrádi László, Szalai Ferenc (2013): Interaktív táblák alkalmazása egyszerűen és profin. Nógrádi PC Suli Kft., Győr (ISBN 9789638694959)

Ajánlott irodalom:

1. IKT - MOZAIK. Kézikönyv pedagógusoknak a számítógép tanórai alkalmazásához. <http://mek.oszk.hu/12900/12983/12983.pdf> (2018-02-27)
2. Web 2.0 az oktatásban. Infónia Alapítvány, 2009.
http://www.infonia.hu/webketto_az_oktatasban.pdf (2018-02-27)
3. Multimédia és pedagógia. ELTE TTK Multimédiapedagógiai és Oktatástechnológiai Központ. <http://edutech.elte.hu/multiped/> (2018-02-27)
4. Digitális Pedagógiai Módszertani Központ. <https://dpmk.hu/> (2018-02-28)
<https://dpmk.hu/mintacsomagok/> (2018-02-28)

Tárgynév:	Reflektivitás fejlesztésének lehetőségei
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY06
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja:	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Csillag Andrea
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató ismerje és alkalmazni tudja tevékenysége során a reflektív pedagógia elméletét és gyakorlati módszereit! Sajátítsa el az érzelmi intelligencia fejlesztésének alapvető eszközeit, ismerje meg a tanulókat leginkább befolyásoló gondolkodási-viselkedési modelleket! Pedagógusi eszköztárába építse be a mai pedagógiai gyakorlatban érvényesülő reflektív módszereket! Eszköztárával segíthessen a tanítójelölteknek és a gyakornok tanító kollégáinak abban, hogy saját gyakorlatuk tapasztalatára építve fejleszteni tudják tanítványaik önismereti és problémaelemző, problémamegoldó képességét, valamint a társadalmi környezetben való tájékozódási- és értelmezési képességét! Ismerje a reflektív gyakorlat önfejlesztésben betöltött szerepét, hatékony alkalmazásának eszközeit, eljárásait! Értse az önfejlesztést támogató pedagógiai lehetőségeket! Legyen képes pedagógiai tevékenységére és annak eredményeire adekvát és differenciált szakmai szempontok mentén reflektálni, szakmai fejlődését irányítani! Rendelkezzék a reflektív pedagógusi habitussal és az értelmi/érzelmi intelligencia fontosságának megfelelő tanítói attitűddel!

Tantárgy tartalma:

Az érzelmi intelligencia fejlesztésének gyakorlatai a konfliktuskezelés terén.

A társadalmi környezet és a gondolkodási-viselkedési modellek.

A mester-tanítvány diskurzus mint minta az alternatív oktatási módszerekben.

A személyes korrektúra szerepe a személyiség kibontakozásában.

A csoportos diskurzus jelentősége a személyiség fejlődésében, a világról alkotott modell alakulásában és a szociális környezet alakításában.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest ISBN 963-9500-61-5
2. Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
3. Köcséné Szabó Ildikó: A pedagógusok pedagógiája. Iskolakultúra, 2002/2. 109-112. http://real.mtak.hu/60933/1/EPA00011_iskolakultura_2002_02_109-112.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Goleman, Daniel (2008): Érzelmi intelligencia. Háttér Kiadó, Budapest, ISBN 9789639365759
2. Popper Péter (2012): A belső utak könyve. Saxum Kiadó, Budapest, ISBN 9789632480879
3. Zrinszky László (1994): Pedagógusszerepek és változásaik. Új Pedagógiai Közlemények. ELTE Bölcsészettudományi Kara, Neveléstudományi Tanszék, Budapest, ISBN 963-462-896-6

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés módszerei
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY07
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg a tantárgy-pedagógiák legújabb eredményeit, összefüggéseit. Szakmai tapasztalataikat a legfontosabb neveléstudományi és határtudományi kutatás eredményeivel összevetve képes legyen megfelelő gyakorlati képzést nyújtani a tanárjelölteknek. Ismerkedjen meg a gyakorlatot kísérő, segítő szakemberek szerepeivel a mentori, tutori feladatok sajátosságaival. Tudjon segítséget nyújtani a problémás nevelési és életvezetési helyzetekben. A képzés során sajátítsa el a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismereteket.

Tantárgy tartalma:

Általános vezetéseméleti ismeretek (vezetéseméleti irányzatok, a (gyakorlat)vezetés fogalma, forrásai, szintjei és funkciói (tervezés, szervezése, koordináció, ellenőrzés, értékelés).

A vezetés eszköztan (döntés és a motiváció).

A mentori szerep. A mentortanár feladatkörei, kompetenciái. Mentori kommunikáció.

A mentorprogramok típusai, a mentor sajátos feladatai a mentorálási célok megvalósítása során. Mentori terv készítése.

Felkészülés a tanórára. Tanárjelölt hallgató munkájának megfigyelése, elemzése, értékelése.

Pedagógiai helyzetek kezelése, megoldási módjai, esetelemzéssel, esettanulmányok.

Az egyéni különbségeknek megfelelő, konstruktív értékelési formák elsajátítása.

Az iskolai gyakorlatok formái.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Esettanulmány készítése (az eset bemutatása, a mentorálási terv elkészítése, a nehézségek, sikeres megoldások, bevált módszerek és a mentorálás eredményességének értékelése) és PPT prezentációs bemutatása.

Kötelező irodalom:

1. Deli István (1994): A gyakorlatvezetés pedagógiája. Segédkönyv CSVM TFK, Kaposvár.
2. Kőpatakiné Mészáros Mária (2004): Bevezetés a mentorálás módszertanába. OKI, Budapest.
3. Szeged Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás-módszertani kiskönyvtár 2. Műszaki könyvkiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

1. Fáyné dr.Dombi Alice (2011): Pedagógiai esetmegbeszélés. Szegedi Tudományegyetem,
2. M. Nádasi Mária (szerk.): A mentorképzés koncepciója. ELTE, Budapest, 2010.
3. Ritoók Pálné- G. Tóth Mária (1989): Pályalélektan. Szöveggyűjtemény. ELTE BTK egyetemi jegyzet. Tankönyvkiadó Budapest.

Tárgynév:	Szupervízió
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY09
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

A gyakorlatvezető tanítók szakmai és vezetői kompetenciáinak tudatosítása és növelése
A gyakorlatvezető tanítók gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozása
Konkrét problémák, esetek elemzése és megoldása, reflexiók adása és elfogadása, tanulás mások tapasztalatait felhasználva
Módszertani repertoár bővítése
Erőforrások feltárása
Mentális egészségvédelem

Tantárgy tartalma:

A vezető- és mentortanárok személyisége és szerepe
Szakmai szerep felülvizsgálata, megújítása
A kapcsolatrendszer: vezetőtanár, hallgató, képzőintézmény, oktató kapcsolatai
A gyakorlatvezetés modelljei
Esetmegbeszélés
Kiegészítő megelőzése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- aktív szemináriumi munka
- prezentáció: esetismertetés

Kötelező irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangoló. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 9630096781
2. Gordon, Thomas (2010): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest. ISBN 9789639766037

Ajánlott irodalom:

1. Bányai Emőke (2006): A szociális munka szupervíziója történeti megközelítésben. Esély, 2006/4 ISSN 0865-0810
2. Bagdy Emőke – Wiesner Erzsébet (2005): Szupervízió. Egyén-csoport-szervezet. Printx Budavár Rt., Budapest. ISBN 9789638654557
3. Petróczi Erzsébet (2007): Kiegészítés - elkerülhetetlen? Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963 7338 66 3

Gyakorlatvezető óvodapedagógus
– választáson alapuló tanulmányterület –

Tárgynév:	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY01
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató legyen tisztában a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Lássa át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Ismerje a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit! Értelmezze saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit! Tudja a szakmáját meghatározó dokumentumokat és jogszabályokat értelmezni! Legyen képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére! Álljon készen szakmai közösségeiben az együttműködő tanulásra, fejlesztésre!

Tantárgy tartalma:

A mai magyar köznevelési rendszer.

Aktuális törvényi és jogszabályi háttér.

Tantervek, rendeletek, szabályzatok és legfontosabb változásai (új NAT!).

Aktuális iskolai kutatások és előkészítésre váró változások:

- beiskolázás
- 9 osztályos általános iskola előkészítő évfolyammal
- bővülő szakképzés – szűkülő gimnáziumi oktatás
- csak nyelvvizsgával a felsőoktatásba
- kompetenciavizsgálatok – hazai rangsorok
- PISA-mérés és helyünk a nemzetközi szinten
- magyar diákok bejutási esélyei a világ vezető (angolszász) külföldi egyetemére – közép-európai helyzetkép
- tehetséggondozás a mai Magyarországon.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Az új Nemzeti Alaptanterv a pedagógus szakma bevonásával, a tervezett ütemben készül
<http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/oktatasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/az-uj-nemzeti-alaptanterv-a-pedagogus-szakma-bevonasaval-a-tervezett-utemben-keszul>
2. Nagy József: Az alsó tagozatos oktatás megújítása
http://econ.core.hu/file/download/zk/zoldkonyv_oktatas_02.pdf
3. 9 osztályos általános iskola
<http://eduline.hu/cimke/9+oszt%C3%A1lyos+%C3%A1ltal%C3%A1nos+iskola>

Ajánlott irodalom:

1. Tizenegy helyet rontott Magyarország a tehetséggondozási rangsorban.
http://eduline.hu/kozoktatas/2018/2/28/tehetseggondozasi_rangsor_K7L68F
2. Síralmas a magyar diákok eredménye a PISA-teszten: itt a friss felmérés.
http://eduline.hu/kozoktatas/2016/12/6/Borzasztó_a_magyar_diakok_eredmenye_a_PISAt_URT069
3. Iskolai programok általános iskolásoknak.
<http://penziranytu.hu/also-tagozat-0>

Tárgynév:	Kutatásmódszertan
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY02
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	5

Oktatás célja:

A neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeinek megismerésére irányuló érdeklődés felkeltése, igény és igényesség kialakítása

A neveléstudományi jelenségek vizsgálatához, méréséhez, mérésmethodikai alapjainak alkalmazásához szükséges jártasság megalapozása

Problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezéséhez és lebonyolításához szükséges kompetenciák megalapozása és fejlesztése

A megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek képessé teszik a végzett hallgatót a mérés eredményeinek elemzésére és értelmezésre a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tételére, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében

Tantárgy tartalma:

A neveléstudomány és határtudományai aktuális kutatási eredményei

A neveléstudományi jelenségek sajátosságai

Kutatási terv készítése, hipotézisek megfogalmazása

Mintavétel, feltáró és feldolgozó módszerek, mérőeszköz-fejlesztés, kvalitatív és kvantitatív elemzés

Intervallum skála, gyakoriság, átlag, szórás, korreláció

A kutatási eredmények interpretálása

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy önállóan végzett kutatás bemutatása – prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963-16-2664-4
2. Falus Iván – Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest. ISBN: 9639228168

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván – Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9789631960112
2. Dr. Ósz Rita – Dr. Holik Ildikó: Pedagógiai kutatómódszertan.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pedagogiai_kutatosmodszertan/tananyag/00-borito-150604a-halvanysarga-20-Holik.Ildiko.html (2018. 02. 26.)

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés pszichológiája
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY03
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tantárgy célja a gyakorlatvezető szakmai és szakvezetői feladatainak, szerepdimenzióinak, kompetenciáinak tudatosítása, készségeinek fejlesztése, erősítése saját gyakorlatirányítási tapasztalatok feldolgozásán, konkrét problémák elemzésén és megoldásán keresztül személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

Tantárgy tartalma:

A hallgatói tanítási gyakorlat szereplői és viszonyuk: hallgató, képző intézmény, gyakorlatvezető, oktató

A gyakorlatvezető – szakvezető - mentor szerepdimenziói

Gyakorlatvezetői stílusok (bíráló, korlátozó, klinikai, reflektív, önfejlesztő)

A gyakorlatvezető és a hallgató(k) kapcsolata – a szakmai szocializáció különböző szintjein

A hallgató és a mentor, gyakorlatvezető életkori sajátosságai

Konfliktusgenerátorok

Szerep- és érdekkonfliktusok

Esetelemzés /problémafeltárás, értelmezés, megoldáskeresés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy alapja beszámoló, szemináriumi dolgozat készítése – kapcsolatelemzés (Pl. A mentor és a tanítójelölt együttműködésének meghatározói, Egy jelentős mentortanár-személyiség, Egy tanítójelölt konfliktusainak bemutatása)

Kötelező irodalom:

1. Gordon, Thomas (1989): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN 9789639766037
2. Kotschy Beáta (szerk.) (2011): A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei. TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0002. Módszertani sztenderdek a pedagógusjelöltek pályaalakmasságára és a képzés eredményességére irányuló kutatáshoz. Eszterházy Károly Főiskola, Eger. ISBN 978 -963-9894-85-3

Ajánlott irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangoló. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 963-00-9678-1

Tárgynév:	Óvodapedagógus kompetenciák fejlesztése
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY14
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Feketéné Kavisánszki Györgyi
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+10
Kredit:	8

Oktatás célja:

A hallgató legyen képes az óvodapedagógus kompetenciák tartalmi megújítására saját repertoárjában, illetve gyakorlatvezetőként hallgatói gyakorlatában! Legyen alkalmas a professzionális óvodapedagógussá válás folyamatának segítésére, illetve a megszerzett és továbbfejlesztett kompetenciák értékelésére, visszaigazolására. Rendelkezzen a pedagógusképzés hazai és külföldi képesítési követelményeinek ismeretével, valamint a kompetenciák fejlesztésének igényével mind saját, mind hallgatói gyakorlatában. Legyen tisztában a XXI. századi óvodapedagógusi kompetenciákkal, illetve továbbfejlesztett változataikkal. Ismerje az óvodapedagógusi kompetenciák értékelési metódusait. Lássa át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyermekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit. Értse és használja a neveléstudomány szaknyelvét. Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel! Legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók magabiztos használatára, hatékony alkalmazására.

Tantárgy tartalma:

A hazai köznevelés feladatai és stratégiája.

A köznevelési rendszer jogszabályi háttere

A köznevelés tartalmi szabályozásának dokumentumai.

Az óvodai nevelési preferenciái és specifikumai.

A pedagógusképzés képesítési követelményei Magyarországon és külföldön.

Óvodapedagógus kompetenciák rendszere, standardok az óvodapedagógus képzésben.

Óvodapedagógus kompetenciák a XXI. században.

A pedagógusok szakmai fejlődése, a kompetenciaterületek pedagógusi szerepekhez kapcsolódó fejlesztése.

A professzionális óvodapedagógussá válás folyamata.

Óvodapedagógusjelöltek és gyakorló óvodapedagógusok saját kompetenciafejlesztési igénye.

Óvodapedagógus kompetenciák értékelése, tanúsítása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Páll Viktória: A pedagógusok kompetencia mintázata - A pedagógusok kompetenciamintázatának és a ráépülő fejlődési tervének vizsgálata netedukatio.hu Budapest (2017)
2. Az alap-és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. 15/2006. (IV. 3.) OM r. X. fejezet 2. pontja
http://cdn.felvi.hu/bin/content/dload/jogszabalyok/15_2006_alap_mester_kkk_20080201.pdf
3. Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/also_k.pdf

Ajánlott irodalom:

1. M. Nádas Mária (szerk.): A mentorfelkészítés rendszere, próbája, a mentorképzés szakterületi előkészítése. In: "TÁMOP - 4.1.2-08/2/B/KMR pályázat, 3.2 alprogram".
2. Az óvodai nevelést szabályozó dokumentumok.
3. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja - 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet,
<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK18118.pdf>
4. Nagy Jenőné (2009): Az óvoda funkciójának, célrendszerének elemzése, értékelése.
<http://www.ofi.hu/tudastar/ovodai-nevelesi/ovoda-funkcioinak>
5. Szivák Judit (2001, szerk.): Minőség az óvodában. OKKER, Budapest.

Tárgynév:	Információs és kommunikációs technológiák
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Boda István
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tárgy követelményeit teljesítő hallgató legyen tisztában az információs és kommunikációs technológiák oktatási célú felhasználásának legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel. Értse a korszerű információs és kommunikációs eszközök pedagógiai alkalmazásának fontosságát, ismerje és aktívan használja a modern kommunikáció tereit, önfejlesztést támogató lehetőségeit. Legyen képes rá és elkötelezett abban, hogy oktatási tevékenysége során folyamatosan kövesse és felhasználja az információs és kommunikációs technológiák legfontosabb és aktuális kutatási eredményeit. Napi munkája során legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók kreatív és magabiztos használatára, hatékony alkalmazására.

Tantárgy tartalma:

Az információs és tudásalapú társadalom és kihívásai, az IKT társadalmi-gazdasági hatásai. Digitális kompetencia, információs műveltség, élethosszig tartó tanulás. Digitális eszközökkel segített tanítás és tanulás, digitális pedagógia. Digitális oktatási stratégia a magyar oktatási-képzési rendszerben.

Digitális taneszközök oktatási célú alkalmazása (pl. projektor, interaktív tábla, asztali és laptop számítógép, okostelefon, tablet stb.). A korszerű szemléltetés követelményei, fogalmi és tudástérképek, vizualizáció. A helyes prezentáció alapjai, jó gyakorlatok és tipikus hibák.

Az önálló tanuláskor, az órára való felkészülés során és az oktatásban jól használható anyagok (webes információforrások, digitális tananyagok és pedagógiai módszertani eszközcsoportok, virtuális és integrált tanulási környezetek stb.). Verbális és multimédia tartalmak kezelése. Anyaggyűjtés, az anyag feldolgozása; óravázlatok készítése, digitális tananyagok és oktatási segédanyagok fejlesztése, prezentációk formai és tartalmi összeállítása. A weben hozzáférhető oktatási célú weboldalak elemzése, jó és rossz gyakorlatok a különböző oktatási és tanulási módszerek és paradigmák alkalmazásakor. Az IKT oktatási célú felhasználásának tartalmi és módszertani kérdései egyes kiemelt területeken (az IKT tantárgyközi integráló szerepe, alkalmazása más műveltségterületek körében; speciális igényű tanulók segítése; az értékelés és számonkérés lehetőségei stb.). Az IKT lehetőségeinek felhasználása a tanításban és tanulásban, a digitális oktatás jelene és jövőképe.

Számonkérési és értékelési rendszere:

kollokvium (és/vagy írásbeli vagy számítógépes teszt) az előadás anyagából; egy téma önálló feldolgozása és prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Knausz Imre: A tanítás mestersége. <http://mek.niif.hu/01800/01817/01817.htm> (2018-02-27)
2. Benedek András et al. (2012): Digitális pedagógia 2.0. Budapest: Typotex K. (ISBN 9789632798073)
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0023_DP/adatok.html (2018-02-27)
3. Nógrádi László, Szalai Ferenc (2013): Interaktív táblák alkalmazása egyszerűen és profin. Nógrádi PC Suli Kft., Győr (ISBN 9789638694959)

Ajánlott irodalom:

1. IKT - MOZAIK. Kézikönyv pedagógusoknak a számítógép tanórai alkalmazásához. <http://mek.oszk.hu/12900/12983/12983.pdf> (2018-02-27)
2. Web 2.0 az oktatásban. Infónia Alapítvány, 2009.
http://www.infonia.hu/webketto_az_oktatasban.pdf (2018-02-27)
3. Multimédia és pedagógia. ELTE TTK Multimédiapedagógiai és Oktatástechnológiai Központ. <http://edutech.elte.hu/multiped/> (2018-02-27)
4. Digitális Pedagógiai Módszertani Központ. <https://dpmk.hu/> (2018-02-28)
<https://dpmk.hu/mintacsomagok/> (2018-02-28)

Tárgynév:	Reflektivitás fejlesztésének lehetőségei
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY06
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Csillag Andrea
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató ismerje és alkalmazni tudja tevékenysége során a reflektív pedagógia elméletét és gyakorlati módszereit! Sajátítsa el az érzelmi intelligencia fejlesztésének alapvető eszközeit, ismerje meg a tanulókat leginkább befolyásoló gondolkodási-viselkedési modelleket! Pedagógusi eszköztárába építse be a mai pedagógiai gyakorlatban érvényesülő reflektív módszereket! Eszköztárával segíthessen a tanítójelölteknek és a gyakornok tanító kollégáinak abban, hogy saját gyakorlatuk tapasztalatára építve fejleszteni tudják tanítványaik önismereti és problémaelemző, problémamegoldó képességét, valamint a társadalmi környezetben való tájékozódási- és értelmezési képességét! Ismerje a reflektív gyakorlat önfejlesztésben betöltött szerepét, hatékony alkalmazásának eszközeit, eljárásait! Értse az önfejlesztést támogató pedagógiai lehetőségeket! Legyen képes pedagógiai tevékenységére és annak eredményeire adekvát és differenciált szakmai szempontok mentén reflektálni, szakmai fejlődését irányítani! Rendelkezzék a reflektív pedagógusi habitussal és az értelmi/érzelmi intelligencia fontosságának megfelelő tanítói attitűddel!

Tantárgy tartalma:

Az érzelmi intelligencia fejlesztésének gyakorlatai a konfliktuskezelés terén.

A társadalmi környezet és a gondolkodási-viselkedési modellek.

A mester-tanítvány diskurzus mint minta az alternatív oktatási módszerekben.

A személyes korrektúra szerepe a személyiség kibontakozásában.

A csoportos diskurzus jelentősége a személyiség fejlődésében, a világról alkotott modell alakulásában és a szociális környezet alakításában.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest ISBN 963-9500-61-5
2. Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
3. Köcséné Szabó Ildikó: A pedagógusok pedagógiája. Iskolakultúra, 2002/2. 109-112.
http://real.mtak.hu/60933/1/EPA00011_iskolakultura_2002_02_109-112.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Goleman, Daniel (2008): Érzelmi intelligencia. Háttér Kiadó, Budapest, ISBN 9789639365759
2. Popper Péter (2012): A belső utak könyve. Saxum Kiadó, Budapest, ISBN 9789632480879
3. Zrinszky László (1994): Pedagógusszerepek és változásai. Új Pedagógiai Közlemények. ELTE Bölcsészettudományi Kara, Neveléstudományi Tanszék, Budapest, ISBN 963-462-896-6

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés módszerei
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY17
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg az óvodapedagógia legújabb eredményeit, összefüggéseit. Szakmai tapasztalataikat a legfontosabb neveléstudományi és határtudományi kutatás eredményeivel összevetve képes legyen megfelelő gyakorlati képzést nyújtani az óvodapedagógusjelölteknek. Ismerkedjen meg a gyakorlatot kísérő, segítő szakemberek szerepeivel a mentori, tutori feladatok sajátosságaival. Tudjon segítséget nyújtani a problémás nevelési és életvezetési helyzetekben. A képzés során sajátítsa el a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismereteket.

Tantárgy tartalma:

Általános vezetéselméleti ismeretek (vezetéselméleti irányzatok, a (gyakorlatvezetés fogalma, forrásai, szintjei és funkciói (tervezés, szervezése, koordináció, ellenőrzés, értékelés).

A vezetés eszközrendszere (döntés és a motiváció).

A mentori tevékenység területei

A mentor alapvető szerepfeladatai. A mentor feladatkörei, kompetenciái. Mentori kommunikáció.

A mentori tevékenységstruktúra. Mentori terv készítése.

A mentorálás folyamata.

Felkészülés a tevékenységek irányítására. Óvodapedagógusjelölt/hallgató/gyakornok munkájának megfigyelése, elemzése, értékelése.

Pedagógiai helyzetek kezelése, megoldási módjai, esetelemzéssel, esettanulmányok.

Az egyéni különbségeknek megfelelő, konstruktív értékelési formák elsajátítása.

Az óvodai gyakorlatok formái.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Esettanulmány készítése (az eset bemutatása, a mentorálási terv elkészítése, a nehézségek, sikeres megoldások, bevált módszerek és a mentorálás eredményességének értékelése) és PPT prezentációs bemutatása.

Kötelező irodalom:

1. Pereszlényi Éva, Pázsikné Szilágyi Gabriella, László Ruth: Óvodai mentorok és munkaközösségvezetők kézikönyve. Budapest, FPI, (1998)
2. Kópatakiné Mészáros Mária (2004): Bevezetés a mentorálás módszertanába. OKI, Budapest.
3. Golnhöfer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki könyvkiadó, Budapest
4. Mentorok tevékenységének támogatása Segédanyag a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusgyakornokok mentorainak. Összeállította: Kotschy Beáta, Sallai Éva, Szőke-Milinte Enikő. *Az Oktatási Hivatal elnökhelyettese által 2016. január 29-én elfogadott tájékoztató anyag.*
5. Dr. Kovácsné Dr. Bakosi Éva: A gyakorlatvezetés módszertani kézikönyve Az óvodai gyakorlati képzés korszerűsítése Debreceni Egyetemi Kiadó (2015)

Ajánlott irodalom:

1. Fáy dr. Dombi Alice (2011): Pedagógiai esetmegbeszélés. Szegedi Tudományegyetem,
2. M. Nádasi Mária (szerk.): A mentorképzés koncepciója. ELTE, Budapest, 2010.
3. Gyakornokok mentorálása az óvodában - Útmutató a gyakornokok sikeres pályára állításához
4. Kovács Krisztina Mentori kompetenciák, szerepek, tevékenységek egy vizsgálat tükrében Horizontok II. – A pedagógusképzés reformjának folytatása
5. Lengyelné Jankovics Mária: A mentor helye és szerepe a mai közoktatásban In: Óvodai élet, 2000. 8. évf. 4. sz. 22-26. p.
6. Mayer József (szerk.): Egymásra utalva: adalékok a mentorálás gyakorlatához. Budapest. OKI, 2006.
7. Nemeskéri Gyula - Pataki Csilla (2003): A mentor feladatai. Módszertani füzet. Budapest, ErgoFit Tanácsadó és Továbbképző Kft.
8. Kópatakiné Mészáros Mária Mentornak lenni jó! 2009. jún. 17.
<https://www.ofi.hu/tudastar/foglalkoztatasba/mentornak-lenni-jo>
9. Hogyan segíthet a mentor a pályakezdő pedagógusnak? 2016. ápr. 5.
<https://moderniskola.hu/2016/04/a-palyakezdo-pedagogus-segitese/>
10. Gyakornokok mentorálása az óvodában- RAABE kapcsolókönyv
<https://krasznarefiai.hu/termek/gyakornokok-mentoralasa-az-ovodaban/>

Tárgynév:	Szupervízió
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY09
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

A gyakorlatvezető tanítók szakmai és vezetői kompetenciáinak tudatosítása és növelése
A gyakorlatvezető tanítók gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozása
Konkrét problémák, esetek elemzése és megoldása, reflexiók adása és elfogadása, tanulás mások tapasztalatait felhasználva
Módszertani repertoár bővítése
Erőforrások feltárása
Mentális egészségvédelem

Tantárgy tartalma:

A vezető- és mentortanárok személyisége és szerepe
Szakmai szerep felülvizsgálata, megújítása
A kapcsolatrendszer: vezetőtanár, hallgató, képzőintézmény, oktató kapcsolatai
A gyakorlatvezetés modelljei
Esetmegbeszélés
Kiegészítés megelőzése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:
- aktív szemináriumi munka
- prezentáció: esetismertetés

Kötelező irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangelő. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 9630096781
2. Gordon, Thomas (2010): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest. ISBN 9789639766037

Ajánlott irodalom:

1. Bányai Emőke (2006): A szociális munka szupervíziója történeti megközelítésben. Esély, 2006/4 ISSN 0865-0810
2. Bagdy Emőke – Wiesner Erzsébet (2005): Szupervízió. Egyén-csoport-szervezet. Printx Budavár Rt., Budapest. ISBN 9789638654557
3. Petróczi Erzsébet (2007): Kiegészítés - elkerülhetetlen? Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963 7338 66 3

Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés
– választáson alapuló tanulmányterület –

Tárgynév:	A legújabb szaktudományos eredmények és a közoktatás
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY01
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Molnár-Tamus Viktória
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató legyen tisztában a neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel! Ismerje szaktudománya, a neveléstudomány, a pszichológia és a szakmódszertan – pedagógiai munkája szempontjából releváns – eredményeit, összefüggéseit! Lássa át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a kora gyerekkori neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit! Ismerje a pedagógus tevékenységét meghatározó jogi és szakmai dokumentumok strukturális és tartalmi követelményeit! Értelmezze saját és intézménye pedagógiai gyakorlatának fejlesztéséhez szaktudományának, a neveléstudománynak és társtudományainak új eredményeit! Tudja a szakmáját meghatározó dokumentumokat és jogszabályokat értelmezni! Legyen képes az intézmény szervezeti működésének kritikai elemzésére! Álljon készen szakmai közösségeiben az együttműködő tanulásra, fejlesztésre!

Tantárgy tartalma:

A mai magyar köznevelési rendszer.

Aktuális törvényi és jogszabályi háttér.

Tantervek, rendeletek, szabályzatok és legfontosabb változásai (új NAT!).

Aktuális iskolai kutatások és előkészítésre váró változások:

- beiskolázás
- 9 osztályos általános iskola előkészítő évfolyammal
- bővülő szakképzés – szűkülő gimnáziumi oktatás
- csak nyelvvizsgával a felsőoktatásba
- kompetenciavizsgálatok – hazai rangsorok
- PISA-mérés és helyünk a nemzetközi szinten
- magyar diákok bejutási esélyei a világ vezető (angolszász) külföldi egyetemére – közép-európai helyzetkép
- tehetséggondozás a mai Magyarországon.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Az új Nemzeti Alaptanterv a pedagógus szakma bevonásával, a tervezett ütemben készül
<http://www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszteriuma/oktatasert-felelos-allamtitkarsag/hirek/az-uj-nemzeti-alaptanterv-a-pedagogus-szakma-bevonasaval-a-tervezett-utemben-keszul>
2. Nagy József: Az alsó tagozatos oktatás megújítása
http://econ.core.hu/file/download/zk/zoldkonyv_oktatas_02.pdf
3. 9 osztályos általános iskola
<http://eduline.hu/cimke/9+oszt%C3%A1lyos+%C3%A1ltal%C3%A1nos+iskola>

Ajánlott irodalom:

1. Tizenegy helyet rontott Magyarország a tehetséggondozási rangsorban.
http://eduline.hu/kozoktatas/2018/2/28/tehetseggondozasi_rangsor_K7L68F
2. Siralmas a magyar diákok eredménye a PISA-teszten: itt a friss felmérés.
http://eduline.hu/kozoktatas/2016/12/6/Borzaszto_a_magyar_diakok_eredmenye_a_PISAt_URT069
3. Iskolai programok általános iskolásoknak.
<http://penziranytu.hu/also-tagozat-0>

Tárgynév:	Kutatásmódszertan
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY02
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	5

Oktatás célja:

A neveléstudomány és határtudományai legfontosabb és aktuális kutatási eredményeinek megismerésére irányuló érdeklődés felkeltése, igény és igényesség kialakítása

A neveléstudományi jelenségek vizsgálatához, méréséhez, mérésmethodikai alapjainak alkalmazásához szükséges jártasság megalapozása

Problémára orientált, helyi szintű feltáró vizsgálat tervezéséhez és lebonyolításához szükséges kompetenciák megalapozása és fejlesztése

A megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek segítségével olyan kompetenciák megalapozása és fejlesztése, amelyek képessé teszik a végzett hallgatót a mérés eredményeinek elemzésére és értelmezésre a tanítás-nevelés-gondozás hatékonyabbá tételére, önmaga és mások pedagógiai tevékenységének fejlesztése, valamint az intézményfejlesztés érdekében

Tantárgy tartalma:

A neveléstudomány és határtudományai aktuális kutatási eredményei

A neveléstudományi jelenségek sajátosságai

Kutatási terv készítése, hipotézisek megfogalmazása

Mintavétel, feltáró és feldolgozó módszerek, mérőeszköz-fejlesztés, kvalitatív és kvantitatív elemzés

Intervallum skála, gyakoriság, átlag, szórás, korreláció

A kutatási eredmények interpretálása

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy önállóan végzett kutatás bemutatása – prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Falus Iván (szerk.) (2000): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963-16-2664-4
2. Falus Iván – Ollé János (2000): Statisztikai módszerek pedagógusok számára. Okker Kiadó, Budapest. ISBN: 9639228168

Ajánlott irodalom:

1. Falus Iván – Ollé János (2008): Az empirikus kutatások gyakorlata. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN 9789631960112
2. Dr. Ósz Rita – Dr. Holik Ildikó: Pedagógiai kutatómódszertan.
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_pedagogiai_kutatasmodszertan/tananyag/00-borito-150604a-halvanysarga-20-Holik.Ildiko.html (2018. 02. 26.)

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés pszichológiája
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY03
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Pinczésné dr. Palásthy Ildikó
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+15
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tantárgy célja a gyakorlatvezető szakmai és szakvezetői feladatainak, szerepdimenzióinak, kompetenciáinak tudatosítása, készségeinek fejlesztése, erősítése saját gyakorlatirányítási tapasztalatok feldolgozásán, konkrét problémák elemzésén és megoldásán keresztül személyközi tanulási folyamatban reflektív és interpretatív megközelítés révén.

Tantárgy tartalma:

A hallgatói tanítási gyakorlat szereplői és viszonyuk: hallgató, képző intézmény, gyakorlatvezető, oktató

A gyakorlatvezető – szakvezető - mentor szerepdimenziói

Gyakorlatvezetői stílusok (bíráló, korlátozó, klinikai, reflektív, önfejlesztő)

A gyakorlatvezető és a hallgató(k) kapcsolata – a szakmai szocializáció különböző szintjein

A hallgató és a mentor, gyakorlatvezető életkori sajátosságai

Konfliktusgenerátorok

Szerep- és érdekkonfliktusok

Esetelemzés /problémafeltárás, értelmezés, megoldáskeresés

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy alapja beszámoló, szemináriumi dolgozat készítése – kapcsolatelemzés (Pl. A mentor és a tanítójelölt együttműködésének meghatározói, Egy jelentős mentortanár-személyiség, Egy tanítójelölt konfliktusainak bemutatása)

Kötelező irodalom:

1. Gordon, Thomas (1989): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gondolat Kiadó, Budapest. ISBN 9789639766037
2. Kotschy Beáta (szerk.) (2011): A pedagógussá válás és a szakmai fejlődés sztenderdjei. TÁMOP-4.1.2-08/1/B-2009-0002. Módszertani sztenderdek a pedagógusjelöltek pályaalakulására és a képzés eredményességére irányuló kutatáshoz. Eszterházy Károly Főiskola, Eger. ISBN 978-963-9894-85-3

Ajánlott irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangelő. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 963-00-9678-1

Tárgynév:	Tanári kompetenciák fejlesztése
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY24
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Joó Anikó
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+10
Kredit:	8

Oktatás célja:

A hallgató legyen képes a tanári kompetenciák tartalmi megújítására saját repertoárjában, illetve gyakorlatvezetőként hallgatói gyakorlatában! Legyen alkalmas a professzionális tanárrá válás folyamatának segítésére, illetve a megszerzett és továbbfejlesztett kompetenciák értékelésére, visszaigazolására. Rendelkezzen a pedagógusképzés hazai és külföldi képesítési követelményeinek ismeretével, valamint a kompetenciák fejlesztésének igényével mind saját, mind hallgatói gyakorlatában. Legyen tisztában a XXI. századi tanári kompetenciákkal, illetve továbbfejlesztett változataikkal. Ismerje a tanári kompetenciák értékelési metódusait. Lásza át a szakmapolitikai fejlesztési irányokat, ismerje a közneveléssel, a tanulói korosztályt érintő neveléssel és intervencióval foglalkozó rendszerek fejlesztésének európai és világtendenciáit. Értse és használja a neveléstudomány szaknyelvét. Rendelkezzen a szakmai fejlesztések előkészítéséhez, lebonyolításához szükséges ismeretekkel! Legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók magabiztos használatára, hatékony alkalmazására.

Tantárgy tartalma:

A hazai köznevelés feladatai és stratégiája.

A köznevelési rendszer jogszabályi háttere

A köznevelés tartalmi szabályozásának dokumentumai.

Az általános és középiskolai nevelés preferenciái és specifikumai.

A pedagógusképzés képesítési követelményei Magyarországon és külföldön.

A tanári kompetenciák rendszere, standardok a tanárképzésben.

Tanári kompetenciák a XXI. században.

A pedagógusok szakmai fejlődése, a kompetenciaterületek pedagógusi szerepekhez kapcsolódó fejlesztése.

A professzionális tanárrá válás folyamata.

Tanárjelöltek és gyakorló tanárok saját kompetenciafejlesztési igénye.

Tanári kompetenciák értékelése, tanúsítása.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Az aláírás feltétele aktív részvétel, egyéni, páros és csoportos feladatok eredményes megoldása az órákon. **A félév írásbeli kollokviummal zárul.**

Kötelező irodalom:

1. Páll Viktória: A pedagógusok kompetencia mintázata - A pedagógusok kompetenciamintázatának és a ráépülő fejlődési tervének vizsgálata netedukatio.hu Budapest (2017)
2. Az alap-és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről. 15/2006. (IV. 3.) OM r. X. fejezet 2. pontja
http://cdn.felvi.hu/bin/content/dload/jogszabalyok/15_2006_alap_mester_kkk_20080201.pdf
3. Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez.
https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/pem/also_k.pdf

Ajánlott irodalom:

1. M. Nádasi Mária (szerk.): A mentorfelkészítés rendszere, próbája, a mentorképzés szakterületi előkészítése. In: "TÁMOP - 4.1.2-08/2/B/KMR pályázat, 3.2 alprogram".
2. Az általános és középiskolai nevelést szabályozó dokumentumok.
3. Nemzeti Alaptanterv – 110/2012.
4. Minőség és eredményesség a közoktatásban
5. Kraiciné Szakoly Mária: Pedagógus-andragógus szerepek és kompetenciák a századfordulón.

Tárgynév:	Információs és kommunikációs technológiák
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY05
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Boda István
Tárgy követelménye:	kollokvium
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	10+5
Kredit:	6

Oktatás célja:

A tárgy követelményeit teljesítő hallgató legyen tisztában az információs és kommunikációs technológiák oktatási célú felhasználásának legfontosabb és aktuális kutatási eredményeivel. Értse a korszerű információs és kommunikációs eszközök pedagógiai alkalmazásának fontosságát, ismerje és aktívan használja a modern kommunikáció tereit, önfejlesztést támogató lehetőségeit. Legyen képes rá és elkötelezett abban, hogy oktatási tevékenysége során folyamatosan kövesse és felhasználja az információs és kommunikációs technológiák legfontosabb és aktuális kutatási eredményeit. Napi munkája során legyen képes a főbb infokommunikációs technológiák és funkciók kreatív és magabiztos használatára, hatékony alkalmazására.

Tantárgy tartalma:

Az információs és tudásalapú társadalom és kihívásai, az IKT társadalmi-gazdasági hatásai. Digitális kompetencia, információs műveltség, élethosszig tartó tanulás. Digitális eszközökkel segített tanítás és tanulás, digitális pedagógia. Digitális oktatási stratégia a magyar oktatási-képzési rendszerben.

Digitális taneszközök oktatási célú alkalmazása (pl. projektor, interaktív tábla, asztali és laptop számítógép, okostelefon, tablet stb.). A korszerű szemléltetés követelményei, fogalmi és tudástérképek, vizualizáció. A helyes prezentáció alapjai, jó gyakorlatok és tipikus hibák.

Az önálló tanuláskor, az órára való felkészülés során és az oktatásban jól használható anyagok (webes információforrások, digitális tananyagok és pedagógiai módszertani eszközcsoportok, virtuális és integrált tanulási környezetek stb.). Verbális és multimédia tartalmak kezelése. Anyaggyűjtés, az anyag feldolgozása; óravázlatok készítése, digitális tananyagok és oktatási segédanyagok fejlesztése, prezentációk formai és tartalmi összeállítása. A weben hozzáférhető oktatási célú weboldalak elemzése, jó és rossz gyakorlatok a különböző oktatási és tanulási módszerek és paradigmák alkalmazásakor. Az IKT oktatási célú felhasználásának tartalmi és módszertani kérdései egyes kiemelt területeken (az IKT tantárgyközi integráló szerepe, alkalmazása más műveltségterületek körében; speciális igényű tanulók segítése; az értékelés és számonkérés lehetőségei stb.). Az IKT lehetőségeinek felhasználása a tanításban és tanulásban, a digitális oktatás jelene és jövőképe.

Számonkérési és értékelési rendszere:

kollokvium (és/vagy írásbeli vagy számítógépes teszt) az előadás anyagából; egy téma önálló feldolgozása és prezentáció tartása

Kötelező irodalom:

1. Knausz Imre: A tanítás mestersége. <http://mek.niif.hu/01800/01817/01817.htm> (2018-02-27)
2. Benedek András et al. (2012): Digitális pedagógia 2.0. Budapest: Typotex K. (ISBN 9789632798073)
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0023_DP/adatok.html (2018-02-27)
3. Nógrádi László, Szalai Ferenc (2013): Interaktív táblák alkalmazása egyszerűen és profin. Nógrádi PC Suli Kft., Győr (ISBN 9789638694959)

Ajánlott irodalom:

1. IKT - MOZAIK. Kézikönyv pedagógusoknak a számítógép tanórai alkalmazásához. <http://mek.oszk.hu/12900/12983/12983.pdf> (2018-02-27)
2. Web 2.0 az oktatásban. Infónia Alapítvány, 2009.
http://www.infonia.hu/webketto_az_oktatasban.pdf (2018-02-27)
3. Multimédia és pedagógia. ELTE TTK Multimédiapedagógiai és Oktatástechnológiai Központ. <http://edutech.elte.hu/multiped/> (2018-02-27)
4. Digitális Pedagógiai Módszertani Központ. <https://dpmk.hu/> (2018-02-28)
<https://dpmk.hu/mintacsomagok/> (2018-02-28)

Tárgynév:	Reflektivitás fejlesztésének lehetőségei
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY06
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Csillag Andrea
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+5
Kredit:	4

Oktatás célja:

A hallgató ismerje és alkalmazni tudja tevékenysége során a reflektív pedagógia elméletét és gyakorlati módszereit! Sajátítsa el az érzelmi intelligencia fejlesztésének alapvető eszközeit, ismerje meg a tanulókat leginkább befolyásoló gondolkodási-viselkedési modelleket! Pedagógusi eszköztárába építse be a mai pedagógiai gyakorlatban érvényesülő reflektív módszereket! Eszköztárával segíthessen a tanítójelölteknek és a gyakornok tanító kollégáinak abban, hogy saját gyakorlatuk tapasztalatára építve fejleszteni tudják tanítványaik önismereti és problémaelemző, problémamegoldó képességét, valamint a társadalmi környezetben való tájékozódási- és értelmezési képességét! Ismerje a reflektív gyakorlat önfejlesztésben betöltött szerepét, hatékony alkalmazásának eszközeit, eljárásait! Értse az önfejlesztést támogató pedagógiai lehetőségeket! Legyen képes pedagógiai tevékenységére és annak eredményeire adekvát és differenciált szakmai szempontok mentén reflektálni, szakmai fejlődését irányítani! Rendelkezzék a reflektív pedagógusi habitussal és az értelmi/érzelmi intelligencia fontosságának megfelelő tanítói attitűddel!

Tantárgy tartalma:

Az érzelmi intelligencia fejlesztésének gyakorlatai a konfliktuskezelés terén.

A társadalmi környezet és a gondolkodási-viselkedési modellek.

A mester-tanítvány diskurzus mint minta az alternatív oktatási módszerekben.

A személyes korrektúra szerepe a személyiség kibontakozásában.

A csoportos diskurzus jelentősége a személyiség fejlődésében, a világról alkotott modell alakulásában és a szociális környezet alakításában.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A kurzus aláírásának feltétele az előadásokon és szemináriumokon való aktív részvétel az egyéni, páros és csoportos feladatok terén egyaránt. **A félév gyakorlati jeggyel zárul, ami a zárthelyi dolgozat és a kooperatív feladatok eredményes teljesítéséből alakul ki.**

Kötelező irodalom:

1. Szivák Judit (2003): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Gondolat Kiadói Kör, ELTE BTK Neveléstudományi Intézet, Budapest ISBN 963-9500-61-5
2. Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (2001): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
3. Köcséné Szabó Ildikó: A pedagógusok pedagógiája. Iskolakultúra, 2002/2. 109-112. http://real.mtak.hu/60933/1/EPA00011_iskolakultura_2002_02_109-112.pdf

Ajánlott irodalom:

1. Goleman, Daniel (2008): Érzelmi intelligencia. Háttér Kiadó, Budapest, ISBN 9789639365759
2. Popper Péter (2012): A belső utak könyve. Saxum Kiadó, Budapest, ISBN 9789632480879
3. Zrinszky László (1994): Pedagógusszerepek és változásai. Új Pedagógiai Közlemények. ELTE Bölcsészettudományi Kara, Neveléstudományi Tanszék, Budapest, ISBN 963-462-896-6

Tárgynév:	A gyakorlatvezetés módszerei
Félév:	3. félév
Tárgykód:	FPGY07
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Dr. Pinczés Tamás
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	5+10
Kredit:	6

Oktatás célja:

A hallgató ismerje meg a neveléstudomány legújabb eredményeit, összefüggéseit. Szakmai tapasztalatait a legfontosabb neveléstudományi és határtudományi kutatás eredményeivel összevetve képes legyen megfelelő gyakorlati képzést nyújtani a tanárjelölteknek. Ismerkedjen meg a gyakorlatot kísérő, segítő szakemberek szerepeivel a mentori, tutori feladatok sajátosságaival. Tudjon segítséget nyújtani a problémás nevelési és életvezetési helyzetekben. A képzés során mélyítse el a pedagógiai folyamatok tervezéséhez, szervezéséhez és értékeléséhez szükséges elméleti és módszertani ismereteket.

Tantárgy tartalma:

Általános vezetéselméleti ismeretek (vezetéselméleti irányzatok, a (gyakorlatvezetés fogalma, forrásai, szintjei és funkciói (tervezés, szervezése, koordináció, ellenőrzés, értékelés).

A vezetés eszközrendszere (döntés és a motiváció).

A mentori tevékenység területei

A mentor alapvető szerepfeladatai. A mentor feladatkörei, kompetenciái. Mentori kommunikáció.

A mentori tevékenységstruktúra. Mentori terv készítése.

A mentorálás folyamata.

Felkészülés a tevékenységek irányítására. Tanárjelölt/hallgató/gyakornok munkájának megfigyelése, elemzése, értékelése.

Pedagógiai helyzetek kezelése, megoldási módjai, esetelemzéssel, esettanulmányok.

Az egyéni különbségeknek megfelelő, konstruktív értékelési formák elsajátítása.

Az pedagógiai gyakorlatok formái.

Számonkérési és értékelési rendszere:

Esettanulmány készítése (az eset bemutatása, a mentorálási terv elkészítése, a nehézségek, sikeres megoldások, bevált módszerek és a mentorálás eredményességének értékelése) és PPT prezentációs bemutatása.

Kötelező irodalom:

1. Kézikönyv mentortanárok számára
http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/kezikonyv_mentortanarok_szamara.pdf
2. Kőpatakiné Mészáros Mária (2004): Bevezetés a mentorálás módszertanába. OKI, Budapest.
3. Golnhofer Erzsébet (2001): Az esettanulmány. Kutatás-módszertani kiskönyvtár. Műszaki könyvkiadó, Budapest

4. Mentorok tevékenységének támogatása Segédanyag a köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusgyakornokok mentorainak.

Összeállította: Kotschy Beáta, Sallai Éva, Szőke-Milinte Enikő

Az Oktatási Hivatal elnökhelyettese által 2016. január 29-én elfogadott tájékoztató anyag.

Ajánlott irodalom:

1. Fáyiné dr. Dombi Alice (2011): Pedagógiai esetmegbeszélés. Szegedi Tudományegyetem,
2. M. Nádasi Mária (szerk.): A mentorképzés koncepciója. ELTE, Budapest, 2010.
3. Kovács Krisztina Mentori kompetenciák, szerepek, tevékenységek egy vizsgálat tükrében Horizontok II. – A pedagógusképzés reformjának folytatása
4. Mayer József (szerk.): Egymásra utalva: adalékok a mentorálás gyakorlatához. Budapest. OKI, 2006.
5. Nemeskéri Gyula - Pataki Csilla (2003): A mentor feladatai. Módszertani füzet. Budapest, ErgoFit Tanácsadó és Továbbképző Kft.
6. Kőpatakiné Mészáros Mária Mentornak lenni jó! 2009. jún. 17.
<https://www.ofi.hu/tudastar/foglalkoztatasa/mentornak-lenni-jo>
7. Hogyan segíthet a mentor a pályakezdő pedagógusnak? 2016. ápr. 5.
<https://moderniskola.hu/2016/04/a-palyakezdo-pedagogus-segitese/>

Tárgynév:	Szupervízió
Félév:	4. félév
Tárgykód:	FPGY09
Felelős szervezet neve:	Felnőttképzési Központ
Felelős szervezet kódja	122 501
Tárgyfelelős neve:	Kathyné Mogyoróssy Anita
Tárgy követelménye:	gyakorlati jegy
Tárgy heti óraszám:	0/0/0
Tárgy féléves óraszám:	0+10
Kredit:	3

Oktatás célja:

A gyakorlatvezető tanítók szakmai és vezetői kompetenciáinak tudatosítása és növelése

A gyakorlatvezető tanítók gyakorlatirányítási tapasztalatainak feldolgozása

Konkrét problémák, esetek elemzése és megoldása, reflexiók adása és elfogadása, tanulás mások tapasztalatait felhasználva

Módszertani repertoár bővítése

Erőforrások feltárása

Mentális egészségvédelem

Tantárgy tartalma:

A vezető- és mentortanárok személyisége és szerepe

Szakmai szerep felülvizsgálata, megújítása

A kapcsolatrendszer: vezetőtanár, hallgató, képzőintézmény, oktató kapcsolatai

A gyakorlatvezetés modelljei

Esetmegbeszélés

Kiegészítés megelőzése

Számonkérési és értékelési rendszere:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

- aktív szemináriumi munka
- prezentáció: esetismertetés

Kötelező irodalom:

1. Pik Katalin (2002): Ráhangelő. Szupervíziós tapasztalatok. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest. ISBN 9630096781
2. Gordon, Thomas (2010): A tanári hatékonyság fejlesztése. A T.E.T. módszer. Gordon Kiadó Magyarország Kft., Budapest. ISBN 9789639766037

Ajánlott irodalom:

1. Bányai Emőke (2006): A szociális munka szupervíziója történeti megközelítésben. Esély, 2006/4 ISSN 0865-0810
2. Bagdy Emőke – Wiesner Erzsébet (2005): Szupervízió. Egyén-csoport-szervezet. Printx Budavár Rt., Budapest. ISBN 9789638654557
3. Petróczi Erzsébet (2007): Kiegészítés - elkerülhetetlen? Eötvös József Könyvkiadó, Budapest. ISBN 963 7338 66 3

SZAKDOLGOZATI ÚTMUTATÓ ÉS KÖVETELMÉNYEK

Preambulum

A hallgatónak az oklevél/bizonyítvány megszerzéséhez szakdolgozatot, záródolgozatot (a továbbiakban: szakdolgozat) kell készítenie.

A szakdolgozat készítésével kapcsolatos jelen szabályozás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 38. §-ában rögzített szabályokkal együttesen érvényes. Az útmutatóban nem rögzített kérdésekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat rendelkezései érvényesek.

A szakdolgozat célja

A szakdolgozat a szakképzettségnek megfelelő, a szakmához kapcsolódóan bármely témakörben elkészített tudományos jellegű dolgozat, amely a hallgató alapos szaktárgyi felkészültségét bizonyítja, s melynek elkészítésével a hallgatónak tanúsítania kell, hogy tanulmányai során elsajátította a könyvtárhasználat és az irodalomkutatás alapjait, valamint bizonyítja, hogy egyes szakmai kérdések feldolgozása kapcsán képes saját véleményét szabatosan és tömören megfogalmazni, azt megfelelő írásos formában dokumentálni, továbbá bíráló bizottság előtt szóbeli vitában sikeresen megvédeni.

A szakdolgozat követelményei

- 1) Bizonyítsa, hogy a jelölt képes egy – szakmai kompetenciájába illeszkedő – témát logikusan, világosan kifejtett szövegbe szerkeszteni.
- 2) Igazolja, hogy a választott témában ismeri a legfontosabb szakirodalmat, és képes az információkat a tudományos követelményeknek megfelelő hivatkozással saját gondolatmenetébe illeszteni.
- 3) Tanúsítsa, hogy ismeri és helyesen használja a választott téma terminológiáját.
- 4) Empirikus téma esetében képes vizsgálati szempontok kidolgozására és azok elemzésére, következtetések levonására.
- 5) Elméleti téma esetében igazolni tudja a témának a szakterülete szempontjából hasznosítható tanulságait.

A szakdolgozat elfogadott műfajai

- (1) empirikus vizsgálatot bemutató dolgozat,
- (2) szintetizáló jellegű elméleti elemző tanulmány
- (3) innovatív alkotás, valamint annak leírása és
- (4) történeti jellegű elemző vagy leíró munka.

1) Az empirikus vizsgálat lehet felmérés, esetelemzés, kísérlet. A minta nagysága függ a vizsgálat jellegétől. A dolgozat elméleti bevezető részében be kell mutatni a szakterület hazai és fontosabb nemzetközi tendenciáit. Az adatok elemzésére használt statisztikai eljárásokat mindig a megoldandó feladat jellege határozza meg.

2) Az elméleti elemző munka lehet metaanalízis, azaz több tudományos munka szintetizáló áttekintése és az eredmények kvantitatív összegzése, ill. elemző bemutatása. Elvárható a nemzetközi szakirodalmi információs rendszerek segítségével történő irodalmi feltárás, valamint a témával kapcsolatos legfontosabb hazai és külföldi szakirodalom ismerete és elemzése.

3) Az innovatív alkotás az iskolában vagy a közoktatási rendszer egyéb területein közvetlenül alkalmazható tananyag, oktatási segédanyag kidolgozása (tanterv, tankönyv, teszt, munkafüzet, feladatbank stb.) és szűk körű kipróbálása. A tananyag (taneszköz) általában egy fél tanévet (kivételes esetben egy tematikus egységet) fogjon át. A munkát bemutató leírásban elemezni kell

az alkotás helyét, szerepét, hasonló adatokkal összehasonlítva bizonyítani kell annak újszerű jellegét.

4) A történeti jellegű munka lehet történeti elemzés, esettanulmány vagy leíró-összegző áttekintés egy adott témáról. A szakirodalmi áttekintés mellett a szakdolgozó lehetőség szerint eredeti történeti forrásokat is használjon fel (statisztikai források, levéltári dokumentumok, korabeli kiadványok, sajtódokumentumok).

A szakdolgozat szerkezete, stílusa és külalakja

A szakdolgozat legyen

- a) megfelelően tagolt, az egyes fejezetek épüljenek egymásra, a dolgozat egységes egészet alkosson;
- b) a részek legyenek arányosak, a gondolatmenet legyen világos, az okfejtés logikus;
- c) a stílus alapkövetelménye a szakszerűség, szabatosság, tömörség és a magyaros fogalmazás;
- d) a külalak értékét az adja, ha a dolgozat egésze áttekinthető, rendezett. Fontos a táblázatok, grafikonok, ábrák célszerű elhelyezése, szerkesztése.

A dolgozat javasolt felépítése

- a) tartalomjegyzék
- b) a téma értelmezése, a témaválasztás szubjektív és / vagy szaktudományi alapokon történő indoklása (előszó)
- c) a téma legfontosabb szakirodalmának ismertetése, a munkamódszerek bemutatása
- d) empirikus munka esetén a vizsgálattal igazolandó hipotézis ismertetése
- e) a téma /vizsgálat részletes bemutatása, az adatok elemzése
- f) következtetések levonása, összegzés
- g) irodalomjegyzék
- h) mellékletek

A szakdolgozat formai követelményei

- a) A/4 méretű lap, 2,5 cm margóbeállítás + 1 centiméter kötőmargó használata.
- b) Times New Roman betűtípus, 12 pontos betűméret, legfeljebb 1,5-es sorköz használata.
- c) **A szakdolgozat minimális terjedelme nettó 30 oldal, 60.000 karakter szóközzel** (a bevezetéstől az összegzésig), de a 60 gépelt oldalt ne haladja meg.
- d) A dolgozat kötése a szokásos fekete kötés. A belső címlapot a 4. sz. függelék szerint kell kialakítani.
- e) A belső címlapot követő oldalra kerül a Tartalomjegyzék. A Tartalomjegyzék tartalmazza a Mellékletek számozott felsorolását is.
- f) A dolgozatot célszerű fejezetekre bontani, s az egyes fejezeteket számozni. A tagoláshoz igazodó fejezetek számozását célszerű a decimális rendszer szerint felépíteni. Az egyes fejezetek arányát a téma jellege határozza meg. Ehhez a témavezetők adnak megfelelő segítséget.
- g) A szakdolgozat értékének növelése céljából empirikus vizsgálatot bemutató tanulmány vagy innovatív alkotás, valamint annak leírása esetében tanácsos ábrák, grafikonok, fényképek elhelyezése a dolgozatban. Amennyiben ezek az éppen tárgyalt összefüggések alátámasztására, illusztrálására szolgálnak, célszerű a szöveg közé történő elhelyezésük. A nagyobb táblázatokat, diagramokat, praktikus külön oldalon, esetleg mellékletben szerepeltetni. A táblázatokat, ábrákat, grafikonokat stb. címmel és sorszámmal kell ellátni és ezzel az azonosítóval hivatkozni rájuk a szövegben.

- h) A szakdolgozat gépelési, helyesírási és nyelvhelyességi hibái erősen rontják a munka értékét. Ezért célszerű a helyesírást a dolgozat beadása előtt külön is ellenőrizni.
- i) Az irodalomjegyzéket az egyes szerzők családneveinek megfelelően ábécé sorrendben kell összeállítani. A **bibliográfiai adatokat APA stílusban** szükséges feltüntetni. A linkkel való megadás nem elfogadható. Ha egy forrásnak nincsenek bibliográfiai adatai, akkor valószínűleg nem tudományos forrás, felhasználása kerülendő. Törvényre, interneten elérhető konferenciaelőadásra, stb. történő hivatkozást 'további felhasznált források' címszó alatt szükséges feltüntetni.

Példák az APA hivatkozási stílusra:

tanulmány folyóiratban

Major, L. (2012). A környezeti nevelés szerepe a környezettudatos magatartás formálásában. *Iskolakultúra*, 12(9), 67-79.

könyv:

Kovátsné Németh, M. (2010). *Az erdőpedagógiától a környezetpedagógiáig*. Comenius.

könyvfejezet:

Solymosi, K. (2004). Fejlődés és szocializáció. *N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Buda pest, 39-50.

Részletes leírás:

https://www.statokos.com/_files/ugd/8838b0_be6799de087b42eea45492b71d75d361.pdf

Pedagógus szakvizsga
Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló tanulmányterület
4. félév
0+45 óra, gyakorlati jegy, 11 kredit

Gyakorlatvezetési gyakorlat

A mentorjelölt feladatai:

1. Megbeszélés a gyakornokkal, egyeztetés, szervezés
2. A gyakornok 10 órájának hospitálása, értékelése
3. Reflexiós beszélgetés a gyakornokkal
4. A gyakornok gyakorlat alatt végzett munkájának összegző értékelése
5. Önreflexió írása a mentori tevékenységről (2 oldal terjedelemben)

Beadandó dokumentumok:

A gyakorlat megkezdése előtt:

- Az intézmény befogadó nyilatkozata (1. sz. melléklet)

A gyakorlat befejezése után:

- A gyakornok egy órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve (4. sz. melléklet)
- Egy a gyakornokkal folytatott reflexiós beszélgetés jegyzőkönyve
- Az 5. és 10. óra után kitöltött összegző értékelőlap (3. sz. melléklet)
- Összegző értékelőlap (5. sz. melléklet)
- Önreflexió
- Igazolólap (6. sz. melléklet)

(Minden melléklet szükség szerint bővíthető.)

1. sz. melléklet

BEFOGADÓ NYILATKOZAT

Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak

Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló tanulmányterület

Gyakorlatvezetési gyakorlat

4. félév

Vállaljuk, hogy ....., a
Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú
továbbképzési szak hallgatója, intézményünkben .....-tól
.....-ig 45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát gyakornok
munkatársa vagy az intézményben szakmai gyakorlatát teljesítő hallgató bevonásával teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető aláírása
P.h.

.....
a mentorált aláírása

2. sz. melléklet

A gyakornok értékelése kompetenciaterületenként (mind a 10 óra után, az összesítő értékeléshez szükséges, nem kerül beadásra)

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
1.1	Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkezik.	n.é 0 1 2 3
1.2	Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	n.é 0 1 2 3
1.3	Fogalomhasználata pontos, következetes.	n.é 0 1 2 3
1.4	Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket, a szaktárgyi koncentrációt.	n.é 0 1 2 3
1.5	A szaktárgy tanítása során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.	n.é 0 1 2 3
1.6	A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.	n.é 0 1 2 3
1.7	A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz.	n.é 0 1 2 3
1.8	Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.	n.é 0 1 2 3
1.9	Törekszik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetésére.	n.é 0 1 2 3
1.10	Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.	n.é 0 1 2 3

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
2.1	A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.	n.é 0 1 2 3
2.2	Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.	n.é 0 1 2 3
2.3	Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.	n.é 0 1 2 3
2.4	Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.5	Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.	n.é 0 1 2 3
2.6	A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.	n.é 0 1 2 3
2.7	Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
2.8	Alkalmazza a differenciálás elvét.	n.é 0 1 2 3
2.9	Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.	n.é 0 1 2 3
2.10	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.11	Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.	n.é 0 1 2 3
2.12	Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.	n.é 0 1 2 3

3. A tanulás támogatása

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
3.1	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.	n.é 0 1 2 3
3.2	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.	n.é 0 1 2 3
3.3	Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.	n.é 0 1 2 3
3.4	A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.	n.é 0 1 2 3
3.5	Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, pl. webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.	n.é 0 1 2 3
3.6	Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.	n.é 0 1 2 3
3.7	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.	n.é 0 1 2 3
3.8	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.	n.é 0 1 2 3

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
4.1	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.2	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.	n.é 0 1 2 3
4.3	A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.	n.é 0 1 2 3
4.4	A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.	n.é 0 1 2 3
4.5	Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.	n.é 0 1 2 3
4.6	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.	n.é 0 1 2 3
4.7	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.	n.é 0 1 2 3
4.8	A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.	n.é 0 1 2 3
4.9	Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.10	Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.	n.é 0 1 2 3

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
5.1	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.	n.é 0 1 2 3
5.2	Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.	n.é 0 1 2 3
5.3	Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.	n.é 0 1 2 3
5.4	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.	n.é 0 1 2 3
5.5	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.	n.é 0 1 2 3
5.6	A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.	n.é 0 1 2 3
5.7	A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját	n.é 0 1 2 3
5.8	Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.	n.é 0 1 2 3
5.9	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	n.é 0 1 2 3
5.10	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.	n.é 0 1 2 3

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
6.1	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.	n.é 0 1 2 3
6.2	Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.	n.é 0 1 2 3
6.3	A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít.	n.é 0 1 2 3
6.4	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.	n.é 0 1 2 3
6.5	Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyyszerűek.	n.é 0 1 2 3
6.6	Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.	n.é 0 1 2 3
6.7	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.	n.é 0 1 2 3
6.8	Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.	n.é 0 1 2 3

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
7.1	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.	n.é 0 1 2 3
7.2	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.	n.é 0 1 2 3
7.3	Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.	n.é 0 1 2 3
7.4	A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.	n.é 0 1 2 3
7.5	A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.	n.é 0 1 2 3
7.6	Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.	n.é 0 1 2 3
7.7	A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.	n.é 0 1 2 3
7.8	A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	n.é 0 1 2 3
7.9	Munkája során érthetően és pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.	n.é 0 1 2 3
7.10	Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.	n.é 0 1 2 3

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
8.1	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.	n.é 0 1 2 3
8.2	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.	n.é 0 1 2 3
8.3	Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.	n.é 0 1 2 3
8.4	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
8.5	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.	n.é 0 1 2 3
8.6	Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.	n.é 0 1 2 3
8.7	Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.	n.é 0 1 2 3
8.8	Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.	n.é 0 1 2 3
8.9	Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	n.é 0 1 2 3

Erősségek: .....

Fejlesztendő területek:
.....

A gyakorlatok észrevételei: .....

A mentor megjegyzései: .....

.....
gyakornok

.....
mentor

3. sz. melléklet

A kompetenciaterületek összegző értékelése

Kompetenciák	Létező kompetenciaelemek	Támogatást és fejlesztést igénylő kompetenciaelemek	Reflexió
1. Szakmai feladatok, szaktudományos, elméleti és gyakorlati tudás			
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók			
3. A tanulás támogatása			
4. A gyermek személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség			
5. A gyermeki közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység			

6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése			
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás			
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért			

Dátum: .....

.....
mentor

.....
gyakornok

4. sz. melléklet

A gyakornok órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve

A gyakornok neve: .....

A látogatás helye: .....

Műveltségi terület: .....

Tantárgy: .....

Az óra/foglalkozás témája: .....

Az osztály/csoport: .....

A látogató mentor neve: .....

Dátum: .....

Idő	Az óra/foglalkozás menete	Megjegyzések

Az óra megbeszélésének leírása:

- Milyen szakmai kérdés került a megbeszélés fókuszába?
- Milyen további kérdések merültek fel?
- Milyen területen segítette a megbeszélés a gyakornok fejlődését?

Reflexiók:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. sz. melléklet

Összegző értékelő lap

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként: .....

.....
.....
.....

Az értékelés a 2. sz. mellékletben megfogalmazott szempontok alapján történik

Fejlesztendő területek:

.....
.....
.....

Javasolt célok, feladatok:

.....
.....
.....

Az értékelés során az alábbi kollégák nyilvánítottak véleményt:

.....
.....
.....

A gyakornok észrevételei:

.....
.....
.....

.....

mentor

gyakornok

6. sz. melléklet

Igazolólap

Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
Mentori, vezetőtanári feladatokra való felkészítés - választáson alapuló tanulmányterület
Gyakorlatvezetési gyakorlat

Igazolom, hogy....., a Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak hallgatója intézményünkben .....-ig 45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát teljesítette.

Dátum:.....

.....

intézményvezető

P.h.

Pedagógus szakvizsga
Gyakorlatvezető tanító - választáson alapuló tanulmányterület
4. félév
0+45 óra, gyakorlati jegy, 11 kredit

Gyakorlatvezetési gyakorlat

A mentorjelölt feladatai:

6. Megbeszélés a gyakornokkal, egyeztetés, szervezés
7. A gyakornok 10 órájának hospitálása, értékelése
8. Reflexiós beszélgetés a gyakornokkal
9. A gyakornok gyakorlat alatt végzett munkájának összegző értékelése
10. Önreflexió írása a gyakorlatvezetési tevékenységről (2 oldal terjedelemben)

Beadandó dokumentumok:

A gyakorlat megkezdése előtt:

- Az intézmény befogadó nyilatkozata (1. sz. melléklet)

A gyakorlat befejezése után:

- A gyakornok egy órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve (4. sz. melléklet)
- Egy a gyakornokkal folytatott reflexiós beszélgetés jegyzőkönyve
- Az 5. és 10. óra után kitöltött összegző értékelőlap (3. sz. melléklet)
- Összegző értékelőlap (5. sz. melléklet)
- Önreflexió
- Igazolólap (6. sz. melléklet)

(Minden melléklet szükség szerint bővíthető.)

1. sz. melléklet

BEFOGADÓ NYILATKOZAT
Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
Gyakorlatvezető tanító - választáson alapuló tanulmányterület

Gyakorlatvezetési gyakorlat
4. félév

Vállaljuk, hogy ....., a
Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú
továbbképzési szak hallgatója, intézményünkben .....-tól
.....-ig 45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát gyakornok
munkatársa vagy az intézményben szakmai gyakorlatát teljesítő hallgató bevonásával teljesítse.

Dátum:.....

.....
Intézményvezető aláírása
P.h.

.....
a gyakornok aláírása

2. sz. melléklet

A gyakornok értékelése kompetenciaterületenként (mind a 10 óra után, az összesítő értékeléshez szükséges, nem kerül beadásra)

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként:

1. Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tantervi tudás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
1.1	Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és szaktárgyi tudással rendelkeznek.	n.é 0 1 2 3
1.2	Rendelkezik a szaktárgy tanításához szükséges tantervi és szakmódszertani tudással.	n.é 0 1 2 3
1.3	Fogalomhasználata pontos, következetes.	n.é 0 1 2 3
1.4	Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket, a szaktárgyi koncentrációt.	n.é 0 1 2 3
1.5	A szaktárgy tanítása során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására.	n.é 0 1 2 3
1.6	A rendelkezésére álló tananyagokat, eszközöket – a digitális anyagokat és eszközöket is – ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.	n.é 0 1 2 3
1.7	A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz.	n.é 0 1 2 3
1.8	Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli.	n.é 0 1 2 3
1.9	Törekszik az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek felismertetésére.	n.é 0 1 2 3
1.10	Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját.	n.é 0 1 2 3

2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
2.1	A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.	n.é 0 1 2 3
2.2	Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási (tematikus) egységekre és órákra bontva is megtervezi.	n.é 0 1 2 3
2.3	Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb.	n.é 0 1 2 3
2.4	Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.5	Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.	n.é 0 1 2 3
2.6	A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt.	n.é 0 1 2 3
2.7	Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
2.8	Alkalmazza a differenciálás elvét.	n.é 0 1 2 3
2.9	Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására.	n.é 0 1 2 3
2.10	Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket.	n.é 0 1 2 3
2.11	Többféle módszertani megoldásban gondolkodik.	n.é 0 1 2 3
2.12	Terveit az óra eredményessége függvényében felülvizsgálja.	n.é 0 1 2 3

3. A tanulás támogatása

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
3.1	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.	n.é 0 1 2 3
3.2	Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein.	n.é 0 1 2 3
3.3	Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalomteli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra.	n.é 0 1 2 3
3.4	A tanulást támogató környezetet teremt például a tanterem elrendezésével, a taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba való bevonásával.	n.é 0 1 2 3
3.5	Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges	n.é 0 1 2 3

	tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára, pl. webes felületeket működtet, amelyeken megtalálhatók az egyes feladatokhoz tartozó útmutatók és a letölthető anyagok.	
3.6	Kihhasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására.	n.é 0 1 2 3
3.7	Felismeri a tanulók tanulási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.	n.é 0 1 2 3
3.8	Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét. Ösztönzi a tanulókat az IKT-eszközök hatékony használatára a tanulás folyamatában.	n.é 0 1 2 3

4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
4.1	Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.2	A tanulói személyiség(ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel.	n.é 0 1 2 3
4.3	A tanuló(k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli.	n.é 0 1 2 3
4.4	A tanuló(k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik.	n.é 0 1 2 3
4.5	Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani vagy más szakembertől segítséget kérni.	n.é 0 1 2 3
4.6	Különleges bánásmódot igénylő tanuló vagy tanulócsoport számára hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki, és ezeket hatékonyan meg is valósítja.	n.é 0 1 2 3
4.7	Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására.	n.é 0 1 2 3
4.8	A tanuló hibáit, tévesztéseit mint a tanulási folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.	n.é 0 1 2 3
4.9	Az általános pedagógiai célrendszert és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli.	n.é 0 1 2 3
4.10	Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását.	n.é 0 1 2 3

5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
5.1	Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt.	n.é 0 1 2 3
5.2	Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére neveli.	n.é 0 1 2 3
5.3	Munkájában figyelembe veszi a tanulók és a tanulóközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.	n.é 0 1 2 3
5.4	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabadidős tevékenységek során.	n.é 0 1 2 3
5.5	Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel.	n.é 0 1 2 3
5.6	A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli.	n.é 0 1 2 3
5.7	A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók vitakultúráját	n.é 0 1 2 3
5.8	Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.	n.é 0 1 2 3
5.9	Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségeket hoz létre, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutat a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használatának terén.	n.é 0 1 2 3
5.10	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit.	n.é 0 1 2 3

6. Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
6.1	Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni.	n.é 0 1 2 3
6.2	Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket.	n.é 0 1 2 3
6.3	A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő tesztek) készíti.	n.é 0 1 2 3
6.4	A tanulás támogatása érdekében az órákon törekszik a folyamatos visszajelzésre.	n.é 0 1 2 3
6.5	Visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, tárgyszerűek.	n.é 0 1 2 3
6.6	Értékeléseivel, visszajelzéseivel a tanulók fejlődését segíti.	n.é 0 1 2 3
6.7	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.	n.é 0 1 2 3
6.8	Önállóan képes a tanulói munkák értékeléséből kapott adatokat elemezni, az egyéni, illetve a csoportos fejlesztés alapjaként használni, szükség esetén gyakorlatát módosítani.	n.é 0 1 2 3

7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevéssé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
7.1	Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.	n.é 0 1 2 3
7.2	A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.	n.é 0 1 2 3
7.3	Nyitott a szülő, a tanuló, az intézményvezető, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.	n.é 0 1 2 3
7.4	A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.	n.é 0 1 2 3

7.5	A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.	n.é 0 1 2 3
7.6	Iskolai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.	n.é 0 1 2 3
7.7	A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai és tanulásszervezési eljárások (pl. projektoktatás, témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.	n.é 0 1 2 3
7.8	A tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakít ki.	n.é 0 1 2 3
7.9	Munkája során érthetően és pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál.	n.é 0 1 2 3
7.10	Tudatosan támogatja a diákok egyéni és egymás közötti kommunikációjának fejlődését.	n.é 0 1 2 3

8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért

	Indikátorok	n.é = nem értelmezhető 0 = nem jellemző 1 = kevésbé jellemző 2 = többnyire jellemző 3 = jellemző
8.1	Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz.	n.é 0 1 2 3
8.2	Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti.	n.é 0 1 2 3
8.3	Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját.	n.é 0 1 2 3
8.4	Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyára és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket.	n.é 0 1 2 3
8.5	Munkájában alkalmaz új módszereket, tudományos eredményeket.	n.é 0 1 2 3
8.6	Rendszeresen tájékozódik a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatástámogató digitális technológia legújabb eredményeiről, konstruktívan szemléli felhasználhatóságukat.	n.é 0 1 2 3
8.7	Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.	n.é 0 1 2 3
8.8	Részt vesz intézményi innovációban, pályázatokban, kutatásban.	n.é 0 1 2 3
8.9	Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek.	n.é 0 1 2 3

Erősségek: .....

.....
.....

Fejlesztendő területek:

.....
.....
.....

A gyakorlók észrevételei: .....

.....
.....
.....

A gyakorlatvezető megjegyzései:

.....
.....
.....

.....
gyakornok

.....
gyakorlatvezető

3. sz. melléklet

A kompetenciaterületek összegző értékelése

Kompetenciák	Létező kompetenciaelemek	Támogatást és fejlesztést igénylő kompetenciaelemek	Reflexió
1. Szakmai feladatok, szaktudományos, elméleti és gyakorlati tudás			
2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók			
3. A tanulás támogatása			
4. A gyermek személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, többi gyermekkel együtt történő sikeres neveléséhez szükséges megfelelő módszertani felkészültség			
5. A gyermeki közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység			

6. Pedagógiai folyamatok és a gyermekek személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése			
7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás			
8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért			

Dátum: .....

.....
gyakorlatvezető

.....
gyakornok

4. sz. melléklet

A gyakornok órájának/foglalkozásának látogatási jegyzőkönyve

A gyakornok neve: .....

A látogatás helye: .....

Műveltségi terület: .....

Tantárgy: .....

Az óra/foglalkozás témája: .....

Az osztály/csoport: .....

A látogató gyakorlatvezető neve: .....

Dátum: .....

Idő	Az óra/foglalkozás menete	Megjegyzések

Az óra megbeszélésének leírása:

- Milyen szakmai kérdés került a megbeszélés fókuszába?
- Milyen további kérdések merültek fel?
- Milyen területen segítette a megbeszélés a gyakornok fejlődését?

Reflexiók:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. sz. melléklet

Összegző értékelő lap

A gyakornok neve: .....

Az értékelés időpontja: .....

Az értékelés megállapításai kompetenciaterületenként: .....

.....
.....
.....

Az értékelés a [2. sz. mellékletben](#) megfogalmazott szempontok alapján történik

Fejlesztendő területek:

.....
.....
.....

Javasolt célok, feladatok:

.....
.....
.....

Az értékelés során az alábbi kollégák nyilvánítottak véleményt:

.....
.....
.....

A gyakornok észrevételei:

.....
.....
.....
.....

.....

gyakorlatvezető

.....

gyakornok

6. sz. melléklet

Igazolólap

**Pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak
Gyakorlatvezető tanító - választáson alapuló tanulmányterület
Gyakorlatvezetési gyakorlat**

Igazolom, hogy....., a Debreceni Református Hittudományi Egyetem pedagógus szakvizsga szakirányú továbbképzési szak hallgatója intézményünkben .....-ig 45 órás gyakorlatvezetési gyakorlatát teljesítette.

Dátum:.....

.....

intézményvezető

P.h.